

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۱۶	درصورت خروج چرک گوش را بافتیله کذاری خشک کنید		ارزیابی ، طبقه بندی و درمان کودک بیمار ۲ماهه تا ۵ ساله
	اصول استفاده صحیح از اسپری	۱	بررسی علائم خطرفوری
۱۷	سیاه سرفه	۲	ارزیابی کودک از نظرنشانه های خطر
	سل	۳	آیا کودک اسهال دارد
۱۷	بروسلوز	۴	آیا کودک مشکل گوش دارد
	آسم	۵	آیا کودک تب دارد
۱۷	برونشیولیت	۶	کنترل کودک از نظر کم وزنی
	سوء تغذیه شدید	۷	جدول ۱۰ - تشخیص های افتراقی خواب آلودگی ، سطح هوشیاری یاتشننج
۱۷	اسهال پایدار	۸	جدول ۱۱ - تشخیص های افتراقی سرفه یاتنفس مشکل(بدون ویزینگ)
۱۸	اسهال خونی	۸	جدول ۱۲ - تشخیص افتراقی سرفه مزمن
۱۸	اسهال ویایی	۹	جدول ۱۳ - تشخیص های افتراقی تنفس مشکل همراه با ویزینگ
۱۸	عفونت ادراری	۹	جدول ۱۴ - تشخیص های افتراقی استردور
۱۸	مالاریا	۱۰	جدول ۱۵ - تشخیص های افتراقی تب بدون علائم موضعی
۱۸	آنمی	۱۰	جدول ۱۶ - تشخیص های افتراقی تب با علائم موضعی
	برای درمان اسهال ، مایعات بیشتر بدھید و غذار ادامه بدھید	۱۱	جدول ۱۷ - تشخیص های افتراقی تب همراه راش
۱۹	برنامه درمانی الف	۱۱	جدول ۱۸ - تشخیص های افتراقی تب بیش از ۷ روز
۱۹	برنامه درمانی ب	۱۲	چارت ۱ - نحوه باز کردن راه هوایی در کودک دچار خفگی
۲۰	برنامه درمانی ج	۱۲	چارت ۲ - نحوه باز کردن راه هوایی در کودک مبتلا به انسداد تنفسی
۲۰	بیمارانی که درصورت عدم امکان ارجاع یا قبل از ارجاع نیاز به آنتی بیوتیک دارند	۱۳	چارت ۳ - نحوه دادن اکسیژن
	پیگیری	۱۳	چارت ۴ - نحوه وضعیت دادن به کودک بیهوش
۲۱	پنومونی	۱۴	چارت ۵ - نحوه دادن سریع مایعات وریدی برای مواردشود
۲۱	اسهال/اسهال پایدار	۱۴	چارت ۶ - نحوه دادن سریع مایعات وریدی در کودک مبتلا به سوء تغذیه
۲۱	اسهال خونی	۱۵	چارت ۷ - نحوه دادن دیازپام رکتال برای موارد تشنج
۲۱	عفونت گوش	۱۵	چارت ۸ - نحوه دادن کلوگز وریدی
۲۲	مشکلات غذاونحوه تغذیه		درمان کودک (براساس طبقه بندی چارت)
۲۲	اختلال رشد/رشدنامعلوم	۱۶	دادن داروی خوراکی مناسب
۲۲	سوء تغذیه شدید	۱۶	پنومونی
	مصاحبه با مادر	۱۶	عفونت حاد گوش
۲۳	غذاونحوه تغذیه	۱۶	عفونت مزمن گوش
۲۴	توصیه های تغذیه در هنگام بیماری و سلامت	۱۶	عفونت سینوزیت
۲۵	مشاوره با مادر در مردم مشکلات تغذیه ای	۱۶	نحوه دادن داروی خوراکی در منزل
۲۶	مایعات	۱۶	داروهای بی ضررخانگی یا درمان غیر دارویی

۴۴-۴۳	جدول تعیین وزن به قد		ارزیابی و طبقه بندی و درمان شیرخوار بیمار زیر ۲ ماه
۴۵	دوزبراساس وزن بدن	۲۷	بررسی علائم خطرفوري
		۲۸	ارزیابی کودک
		۲۹	کودک را زنگنه غفونت های موضعی ارزیابی کنید
		۳۰	آیاشیرخوار سهال دارد
		۳۱	مشکل شیرخوردان یا خوب وزن نگرفتن راکتتل کنید
		۳۲	چارت ۱- پیشگیری از اتلاف حرارت بیمار
		۳۲	چارت ۲- باز کردن راه هوائی
		۳۳	چارت ۳- نحوه انجام تهویه با فشار مثبت واکسیژن
		۳۳	چارت ۴- نحوه دادن جریان آزاد اکسیژن
		۳۴	چارت ۵- نحوه وضعیت دادن به کودک بیهوش
		۳۴	چارت ۶- نحوه دادن سریع مایعات وریدی برای موارد مشکوک
		۳۵	چارت ۷- نحوه دادن گلوکزوریدی
		۳۵	چارت ۸- نحوه دادن فنوباربیتال برای موارد تستنج
		۳۶	چارت ۹- درمان داروئی
درمان شیرخوار و مشاوره بامادر			
		۳۷	آنٹی بیوتیک داخل عضلانی در صورت عدم امکان ارجاع
		۳۷	اقداماتی برای پیشگیری از پایین آمدن قندخون
		۳۷	درمان برفک
		۳۸	برنامه درمانی الف
		۳۸	برنامه درمانی ب
مشاوره بامادر			
		۳۹	طرز صحیح بغل کردن و پستان گرفتن شیرخوار
		۳۹	مراقبت های لازم در منزل رابه مادر آموزش دهید
پیگیری			
		۴۰	مشکلات شیرخوردان
		۴۰	اسهال
		۴۰	وزن گیری ناکافی
		۴۰	غفونت های موضعی
		۴۰	برفک
		۴۱	نموداروزن به سن - پسر
		۴۱	نموداروزن به سن - دختر

بررسی علائم خطر فوری

علائم اورژانس را به محض ورود کودک قبل از توزین و ثبت ارزیابی کنید:

تشخیص نوع درمان

آسپیراسیون جسم خارجی وجود دارد	برای بازکردن راه هوایی همانند کودک دچار خفگی اقدام کنید. (چارت شماره ۱)
آسپیراسیون جسم خارجی وجود ندارد	راه هوایی را باز کنید . (چارت شماره ۲) اکسیژن بدھید. (چارت شماره ۳) از گرم نگه داشتن کودک اطمینان حاصل کنید.

ارزیابی

* ۱ - راه هوایی و تنفس

- قطع تنفس یا
- سیانوز مرکزی یا
- دیسترس تنفسی شدید

* ۲ - جریان خون

- انتهای سرد همراه :
- پرشادگی مویرگی
- طولانی تر از ۳ ثانیه ، و
- نبض ضعیف و تند

* ۳ - کما یا تشنج

- کما
- در حال تشنج

* قبل از درمان کودک، او را از نظر ترومما به سروگردان کنترل کنید. و در صورت وجود احتمال صدمه به نخاع گردنی، گردن کودک را حرکت ندهید.

در صورت مشاهده هر یک از علائم فوق، بعد از انجام اقدامات بالا و تثبیت علایم حیاتی، کودک را فوراً به بیمارستان ارجاع دهید.

۵ ماهه تا ۲ ساله

ارزیابی

در مورد مشکل کودک سوال کنید.

مشخص کنید اولین مراجعت کودک است یا برای پیگیری آمده است: (اگر برای پیگیری آمده به قسمت پیگیری (کودک ۲ ماهه تا ۵ سال) مراجعه نماید)

اگر اولین مراجعت کودک را به ترتیب زیر ارزیابی کنید، (اگر کودک بعلت عدم بهبودی پس از پیگیری ارجاع شده است پس از ارزیابی به قسمت پیگیری مراجعت کنید.)

ارزیابی کودک از نشانه های خطر**نگاه کنید:**

- خواب آلودگی غیرعادی یا کاهش سطح هوشیاری

سوال کنید:

- آیا کودک قادر به نوشیدن یا شیرخوردن می باشد؟
- آیا کودک در جریان این بیماری تشنج کرده است؟
- آیا کودک هرچیزیکه می خورد استفراغ می کند؟

در صورت مشاهده هر یک از نشانه های خطر، ارزیابی را تکمیل و بعد از اقدامات اولیه سریعاً ارجاع نمایید.

درمان**طبقه بندی****نشانه ها**

در صورت داشتن سابقه آسم (حملات تنفسی مکرر) درمان آسم را (صفحه ۱۷) انجام دهد. در غیر اینصورت، اولین نوبت آنتی بیوتیک مناسب را بدھید و کودک را فوراً ارجاع دهد. در صورت عدم امکان ارجاع براساس تشخیصهای افتراقی خواب آلودگی غیرعادی، کاهش سطح هوشیاری یا تشنج (جدول ۱۰) درمان مناسب را تازمان ارجاع انجام دهد.	پنومونی شدید یا بیماری خیلی شدید	در صورت داشتن هر یک از نشانه های خطر یا توکشیده شدن قفسه سینه
--	-------------------------------------	--

در صورت داشتن ویزینگ، ارزیابی بیشتر (جدول ۱۳ ص ۹) کنید. در غیر اینصورت: برای مدت ۵ روز آنتی بیوتیک مناسب بدھید - سرفه را باداروهای بی ضرر خانگی یا درمان های غیرداروئی تسکین دهد. - به مادر توصیه کنید که چه موقع فوراً برگردد. - جهت پیگیری بیماری ۲ روز بعد مراجعت کند.	پنومونی	تنفس تندر یا شنیدن کراکل واضح
---	---------	----------------------------------

در صورت داشتن ویزینگ، ارزیابی بیشتر (جدول ۱۳ ص ۹) کنید. در صورت داشتن استریدور، ارزیابی بیشتر (جدول ۱۴ ص ۹) کنید. اگر سرفه بیش از ۳ هفته هر روز ادامه دارد ارزیابی بیشتر (جدول ۱۲ ص ۸) کنید. در غیر این موارد:	پنومونی ندارد رفه یا سرماخوردگی	هیچ نشانه ای از پنومونی یا بیماری خیلی شدید ندارد
---	---------------------------------------	---

- سرفه را باداروهای بی ضرر خانگی یا درمان های غیرداروئی تسکین دهد
- به مادر توصیه کنید که چه موقع فوراً برگردد.
- اگر بهبود پیدا نکرد ۵ روز بعد مراجعت کند.

سپس در مورد علائم اصلی سوال کنید:

آیا کودک سرفه یا تنفس مشکل دارد؟**معاینه کنید:**

- برای چه مدتی؟
- شمارش تعداد تنفس در یک دقیقه
- توکشیده شدن قفسه سینه
- شنیدن استریدور
- شنیدن ویزینگ
- شنیدن کراکل واضح	کودک باید آرام باشد

کودک: تنفس تندر:

- ۲ ماهه تا ۱۲ ماهه ۵۰ بار در دقیقه یا بیشتر
۱۲ ماهه تا ۵ سال ۴۰ بار در دقیقه یا بیشتر

آیا کودک اسهال دارد؟

اگر بله؛ سؤال کنید:

حال عمومی کودک

برای چه مدتی؟

آیا در مدفوع خون وجود دارد؟

- کاهش سطح هشیاری یا خواب آسودگی غیرعادی

- بی قراری و تحریک پذیری

به کودک مایعات بدھید

- عدم توانایی نوشیدن یا کم نوشیدن

- تشنہ است و با ولع می نوشد

پوست شکم رابین دو انگشت بفشارید

- خیلی آهسته به حالت طبیعی

برمی گردد (بیش از ۲ ثانیه)

- آهسته به حالت طبیعی برمی

گردد

کم آبی

طبقه بندی
کنید

درمان	طبقه بندی	نشانه ها
<ul style="list-style-type: none"> ک برای درمان کم آبی، مایعات طبق درمان گروه ج بدھید اگر کودک در طبقه بندی شدید دیگری قرار می گیرد. فوراً او را همراه مادرش به نزدیکترین بیمارستان ارجاع دهید و در صورت توانایی نوشیدن درین راه او آراس جرעה به او بخوراند. و به مادر توصیه کنید تغذیه با شیرمادر را ادامه دهد. ک برای کودک ۲ سال یا بیشتر است و کلرا شیوع دارد آنتی بیوتیک مناسب برای کلرا بدھید. 	کم آبی شدید (ج)	<p>۲ نشانه از نشانه های زیر را دارا باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> خواب آسودگی غیرعادی یا کاهش سطح هشیاری عدم توانایی نوشیدن یا کم نوشیدن پوست خیلی آهسته به حالت طبیعی برمی گردد فرورفتگی چشم ها

درمان	طبقه بندی	نشانه ها
<ul style="list-style-type: none"> ک برای درمان کم آبی، مایعات و غذا طبق درمان گروه ب بدھید اگر کودک در طبقه بندی شدید دیگری قرار می گیرد. فوراً او را همراه مادرش به نزدیکترین بیمارستان ارجاع دهید و درین راه او آراس جرעה به او بخوراند. و به مادر توصیه کنید تغذیه با شیرمادر را ادامه دهد. 	کم آبی نسی (ب)	<p>۲ نشانه از نشانه های زیر را دارا باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> بیقراری و تحریک پذیری تشنه است و با ولع می نوشد پوست آهسته به حالت طبیعی برمی گردد فرورفتگی چشم ها

درمان	طبقه بندی	نشانه های کافی برای طبقه بندی کم آبی شدید و نسبی را ندارد
<ul style="list-style-type: none"> ک برای درمان اسهال در منزل مایعات و غذا طبق گروه الف بدھید به مادر توصیه کنید که چه زمانی فوراً برگردد اگر کودک بهبود پیدا نکرد ۵ روز بعد مراجعاً کنند. 	کم آبی ندارد (الف)	

اسهال	کم آبی دارد
پایدار شدید	
اسهال	کم آبی ندارد
پایدار	

اسهال ۱۴ روز یا بیشتر

اسهال	خون در مدفوع
خونی	
در صورت شک به اتوژیناسیون، کودک مبتلا به اسهال پایدار (ص ۲۶) توصیه کنید.	

وجود خون در مدفوع

درمان	طبقه بندی	نشانه ها
<p>به مدت ۱۰ روز آنتی بیوتیک بدھید برای تسکین درد استامینوفن بدھید گوش را بوسیله فتیله گذاری خشک کنید به مادر توصیه کنید که چه زمانی فوراً برگردد جهت پیگیری بیماری ۵ روز بعد مراجعه کند.</p>	عفونت حاد گوش	<ul style="list-style-type: none"> خروج چرک از گوش دیده می شود و ترشح چرکی به مدت کمتر از ۱۴ روز دارد یا درد گوش و پرده گوش قرمز در معاینه اتوسکوپ
<p>گوش را بوسیله فتیله گذاری خشک کنید به مدت ۱۰ روز آنتی بیوتیک بدھید جهت پیگیری بیماری ۵ روز بعد مراجعه کند.</p>	عفونت مزمن گوش	<ul style="list-style-type: none"> خروج چرک از گوش دیده می شود و ترشح چرکی به مدت بیشتر از ۱۴ روز دارد
هیچ درمانی لازم نیست	عفونت گوش وجود ندارد	<ul style="list-style-type: none"> هیچ نشانه ای از موارد فوق را ندارد

طبقه
بندی
کنید

آیا کودک مشکل گوش دارد؟

معاینه کنید:

- گوش را از نظر خروج چرک نگاه کنید

- رنگ پرده گوش ترشح خارج می شود ؟

اگر بله، برای چه مدتی ؟

<p>یک نوبت بنتزاتین پنی سیلین(۳-۶) عضلانی تزریق کنید تب بالای مساوی ۳۸,۵ درجه استامینوفن بدھید. به مادر توصیه کنید که چه زمانی فوراً برگردد</p>	گلودرد استرپتوکوکی	<p>تب و دو از نشانه های زیر را داشته باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> اگرودا در حلق لنفادنویاتی قدامی گردن قرمزی متشرلوزه ها بانقط پتشی روی کام نرم
---	-----------------------	---

طبقه
بندی
کنید

آیا کودک (دو سال به بالا) گلودرد دارد؟ (آیا کودک موقع غذا خوردن مشکل دارد؟)

معاینه کنید:

اگر بله، سوال کنید:
آیا کودک آبریزش بینی دارد؟

•

آیا کودک سرفه می کند؟

•

آیا قرمزی چشمها دارد؟

•

آیا عطسه می کند؟

•

آیا خشونت صدا دارد؟

•

<p>اگر در طبقه بندی دیگری قرار دارد اقدامات آن طبقه بندی را انجام دهید. در غیر اینصورت هیچ درمانی لازم نیست</p>	گلودرد استرپتوکوکی ندارد	<ul style="list-style-type: none"> دو نشانه های زیر را داشته باشد آبریزش بینی قرمزی چشم سرفه خشونت صدا عطسه
---	--------------------------------	---

آیا کودک تب دارد؟

(از طریق تاریخچه، احساسات داغی یا درجه حرارت بالای ۳۷ زیر بغل)

اگر بله سوال کنید

- برای چه مدتی؟

- درجه حرارت بدن

- سفتی گردن

- آیا بیشتر از ۷ روز هر روز تب کرده است؟

- نشانه های موضعی *

- بثورات پوستی

طبقه بندی
کنید

کمتر از ۷ روز

برای پیشکشیری از پایین آمدن قند خون درمان کنید			درصورت داشتن هریک از نشانه های خطر
یک نوبت استامینوفن برای تب بالای ۴۸،۵ درجه بدھید			یا سفتی گردن
اولین نوبت آنتی بیوتیک مناسب را بدھید پس کودک را فوراً ارجاع دهید.			
درصورت عدم امکان ارجاع براساس تشخیصهای افتراقی خواب آسودگی غیرعادی، کاهش سطح هوشیاری یا تشنج (جدول ۱۰)، درمان مناسب راتازمان ارجاع انجام دهید.			

درصورت داشتن نشانه های موضعی، بیشتر از زیابی (جدول ۱۶ ص ۱۰) کنید.		بیماری	داشتن نشانه های موضعی *
درصورت داشتن بثورات پوستی، بیشتر از زیابی (جدول ۱۷ ص ۱۱) کنید.		تب دار	یا
برای تب بالا یا مساوی ۳۸،۵ استامینوفن بدھید.			بثورات پوستی

تب بالای مساوی ۳۸،۵ درجه استامینوفن بدھید.		بیماری	هیچ نشانه ای از موارد فوق را
درصورت داشتن تب بیش از ۳ روز، بیشتر از زیابی (جدول ۱۰) کنید..		تب دار	ندارد
اگر کودک بهبود پیدا نکرد ۲ روز بعد مراجعت کند.			
به مادر توصیه کنید چه زمانی فوراً برگردد			

بیشتر از زیابی (جدول ۱۸ ص ۱۱) کنید و براساس آن اقدامات مناسب رالجام دهید.		تب طولانی	تب بیش از ۷ روز
		مدت	

بیش از ۷ روز

نشانه های موضعی در معاینه : درد استخوان-درد درناحیه مفاصل--درد درناحیه سینوس ها- گرمی و تورم پوستی و.....

کنترل کودک از نظر کم وزنی

آیا منحنی رشد کودک قبل از رسم شده است؟

اگر بله :

پس از رسم وزن کودک در کارت رشد با وزن قبلی او مقایسه کنید.

درمان	طبقه بندی	نشانه ها
اگر کودک بیماری جدی دیگری دارد. فوراً او را همراه مادرش به نزدیکترین بیمارستان ارجاع دهید در غیر این صورت براساس مقدار انحراف معیار (SD) وزن به قدر یا درصد آن، ارزیابی و درمان مناسب (صفحه ۱۸) را انجام دهد.	سوء تغذیه شدید	<ul style="list-style-type: none"> • زیر منحنی قرمز (-۳) انحراف معیار)
<ul style="list-style-type: none"> » بررسی وضعیت تغذیه و غذای کودک و مشاوره با مادر (طبقه بندی و مشاوره) » اگر مشکل در غذا و نحوه تقدیم دارد ۵ روز بعد پیگیری کنید. » توصیه به مادر که چه زمانی فوراً برگردد » برای اختلال رشد کودک زیر یک سال ۲ هفته و بالای یک سال یکماه بعد پیگیری کنید. 	اختلال رشد دارد	<ul style="list-style-type: none"> • بالای منحنی قرمز (-۳) انحراف معیار) ولی موازی و صعودی با منحنی رشد نمی باشد
<ul style="list-style-type: none"> » مادر را تشویق کنید که تغذیه کودکش را همچنان ادامه بدهد 	اختلال رشد ندارد	<ul style="list-style-type: none"> • بالای منحنی قرمز (-۳) انحراف معیار) و موازی و صعودی با منحنی رشد

طبقه بندی کنید

اگر خیر :
— وزن کودک برای سن را در کارت پایش رشد رسم کنید.

اگر کودک بیماری جدی دیگری دارد. فوراً او را همراه مادرش به نزدیکترین بیمارستان ارجاع دهید در غیر این صورت براساس مقدار انحراف معیار (SD) وزن به قدر یا درصد آن، ارزیابی و درمان مناسب (صفحه ۱۸) را انجام دهد.	سوء تغذیه شدید	<ul style="list-style-type: none"> • زیر منحنی قرمز (-۳) انحراف معیار)
<ul style="list-style-type: none"> » براساس مقدار انحراف معیار (SD) وزن به قدر یا درصد آن، ارزیابی و درمان مناسب (صفحه ۱۸) را انجام دهید. 	رشد نامعلوم	<ul style="list-style-type: none"> • بالای منحنی قرمز (-۳) انحراف معیار)

طبقه بندی کنید

اگر خیر :
— وزن کودک برای سن را در کارت پایش رشد رسم کنید.

ارزیابی سایر مشکلات :

در صورت عدم توانائی در ارزیابی و درمان مشکل، به مرکز تخصصی ارجاع دهید.

جدول ۱۰ - تشخیص های افتراقی خواب آلودگی، سطح هوشیاری یا تشنج

درمان	یافته های کمکی	تشخیص
اولین نوبت آنسی بیوتیک مناسب را بدھید و برای پیشکیری از پایین آمدن قند خون درمان کنید سپس کودک را به بیمارستان ارجاع دهید.	<ul style="list-style-type: none"> • LP مثبت • در شرایطی که LP امکان پذیر نباشد، سنتی گردن یا برآمدگی فونتانل • راش های پوستی به صورت پتشی (که فقط در مبتذیت مننگوککی دیده می شود) 	مبتذیت
به بیمارستان ارجاع دهید	<ul style="list-style-type: none"> • حملات قبلی تشنج های کوتاه بدنیال تب • برگشت هوشیاری بلا فاصله پس از قطع تشنج • تب بالا • سن بین ۶ ماه تا ۵ سال • گسترش لام خون محیطی طبیعی از نظر مalaria 	تشنج ناشی از تب (عموماً علت عدم هوشیاری نمی باشد)
گلوکز وریدی بدھید. (چارت شماره ۸ صفحه ۱۵) سپس به بیمارستان ارجاع دهید	پایین بودن میزان قند خون که به درمان با گلوکز پاسخ می دهد.	هیپوگلیسمی (همیشه باید به دنبال علت آن گشته)
به بیمارستان ارجاع دهید	• وجود علائم یا ذکر سابقه ضربه به سر	تروماتی سر
- برای کودک رگ گرفته و سریعاً مایعات وریدی را آغاز کنید. (چارت شماره ۵، صفحه ۱۴) سپس به بیمارستان ارجاع دهید	<ul style="list-style-type: none"> • علائم شوک • راش های پوستی به صورت پتشی • علائم دزهیدراتاسیون شدید 	شوک (می تواند ایجاد خواب آلودگی یا عدم هوشیاری کند و عموماً موجب تشنج نمی شود)
به بیمارستان ارجاع دهید	<ul style="list-style-type: none"> • افزایش فشار خون • تورم صورت یا ادم محیطی • وجود خون، پروتئین یا Cast گلبول قرمز در ادرار 	گلومرولونفریت حاد با انسفالوپاتی
به بیمارستان ارجاع دهید	<ul style="list-style-type: none"> • قند خون بالا • سابقه پرنوشی و پرادراری و پرخوری • تنفس های اسیدوتیک (عمیق و سخت) 	کتواسیدوز دیابتی
بر حسب نوع آن، اقدام قبل از ارجاع (شستشوی معده ... را تجام دهید و فوراً به بیمارستان ارجاع دهید	<ul style="list-style-type: none"> • سابقه مصرف داروها یا مواد مخدر • سابقه تماس با سموم ، مواد شیمیائی 	سممو میتها

جدول ۱۱ - تشخیص های افتراقی سرفه یا تنفس مشکل : (بدون ویزنيگ و استریدور)

تشخیص	یافته های کمکی	درمان
پنومونی	سرفه همراه با تنفس تند رال های خشن در سمع ریه توکشیده شدن بخش تحتانی قفسه سینه، پرس پره های بینی	به صفحه ۲ مراجعه کنید
مالاریا	تنفس تند در کودک تب دار پارازیتی بالا در اسمیر خون محیطی زندگی یامسافت به منطقه مalariaخیز در مورد مalariaی شدید تنفس عمیق (اسیدوتیک) / توکشیده شدن بخش تحتانی قفسه سینه	به صفحه ۱۸ مراجعه کنید
آنجی شدید	پاک بودن ریه در سمع رنگ پریدگی شدید کف دست هموگلوبین زیر ۶ گرم در دسی لیتر	به صفحه ۱۸ مراجعه کنید
نارسایی قلبی	سوفل قلبی - ریتم گالوب افریاش فشار ورید جوکولار رال های fine در قاعده ریه ها	به بیمارستان ارجاع دهید
سل	سرفه مزمن (۳۷ ویشترا) اختلال رشد- Wasting یا کاهش وزن سابقه تماس با دودسیگار یا مواد آلرژن وجود علائم رادیوگرافیک در CXR به صورت کمپلکس اولیه یا سل ارزنی	به صفحه ۱۷ مراجعه کنید
سیاه سرفه	حملات سرفه و بدنه آن، صدای جین مانند، استفراغ، سیانوز و آینه فقدان تب فقدان تاریخچه تزریق واکسن سه گانه	به صفحه ۱۷ مراجعه کنید
جسم خارجی	وجود ساقیه خفگی ناگهانی بروز ناگهانی استریدور و دیسترس تنفسی وجود مناطق فوکال ویز یا کاهش صدای تنفسی	به بیمارستان ارجاع دهید
آمپیم	ماتیته سنگی در دق ریه	به بیمارستان ارجاع دهید
پنوموتوراکس	بروز ناگهانی صدایی با رزو ناتس بالادر دق در یک طرف ریه شیفت مدیاستن	به بیمارستان ارجاع دهید

جدول ۱۲ - تشخیص های افتراقی سرفه یا تنفس مزمن

تشخیص	یافته های کمکی	درمان
سل	کاهش وزن - بی اشتهاپی - عرق شبانه بزرگی کبد و طحال تب مزمن یا متابوب سابقه تماس با فرد مبتلا به سل علائم دال بر وجود مایع در پلور (ماتیته در دق - کاهش صدای تنفسی)	به صفحه ۱۷ مراجعه کنید
سیاه سرفه	حملات سرفه و بدنه آن صدای جین مانند، استفراغ، سیانوز یا آینه خونریزی زیر ملتحمه نیود تاریخچه واکسیناسیون سه گانه	به صفحه ۱۷ مراجعه کنید
جسم خارجی	وجود ساقیه خفگی ناگهانی یا برروز ناگهانی استریدور و دیسترس تنفسی وجود مناطق فوکال ویز یا کاهش صدای تنفسی	به بیمارستان ارجاع دهید
آسم	تاریخچه ویزنيگ عود کننده، بدنه ارتباط با سرفه و سرماخوردگی CXR پرهوای ریه در CXR نفس کوتاه، بازدم طولانی، کاهش PFR پاسخ خوب به داروهای گشاد کننده برونش	به صفحه ۱۷ مراجعه کنید
محركهای محیطی	سابقه تماس طولانی با دودسیگار یا مواد آلرژن سابقه حساسیت (خارش و آبریزش چشم) یا آرژی در خود یا خانواده	توصیه بدهی برهیازآلرژن و دود
برونش کتازی	تاریخچه ابتلا به سل یا آسپرسیویون جسم خارجی FTT وزن کمیری نامناسب FTT خلط چربکی، نفس بد بو کلابینگ انگشتان بپرولایس رکتوم	به بیمارستان ارجاع دهید
آومالی های (GER)	استفراغ همگام یا بعد از غذا FTT وزن کمیری نامناسب علائم تنفسی (برونکوسیسم، استریدور، آینه، پنومونی مکرر)	به بیمارستان ارجاع دهید
سینوزیت	حسابیت صورت هنگام فشار روی سینوس در گیر ترشحات بینی چرکی سردرد	به صفحه ۱۶ مراجعه کنید
اختلال ایمنی (HIV)	وجود عفونت یا احتمال وجود آن در مادر و یا سایر خواهران و برادران تاریخچه دریافت خون FTT برفک دهان، بارو تیدیت مزمن عفونت پوستی با هریس زوستر (عفونت قبلی یا علی) لغافدنپایی زن الیزه تب مزمن اسهال مدادیم کلابینگ انگشتان	به بیمارستان ارجاع دهید
آبسه ریه	کاهش صدای تنفسی در محل آبese تب نمای تپیک در عکس رادیوگرافی سینه	به بیمارستان ارجاع دهید

جدول ۱۳ - تشخیص های افتراقی تنفس مشکل همراه ویزنيگ:

جدول ۱۴ - تشخیص افتراقی استریدور:

درمان	یافته های کمکی	تشخیص
به صفحه ۱۷ مراجعه کنید	سرفه پارس مانند دیسترس تنفسی صدای خشن در صورت ارتباط با سرخک، وجود علائم سرخک	کروپ ویروسی
از معاینه گلو و دستکاری کودک پیرهیزید و اورا فورا به بیمارستان ارجاع دهید.	تب بیقراری دیس پنه Drooling گرفنگی صدا	اپیگلو تیت
به بیمارستان ارجاع دهید	نمای Bull neck مربوط به بزرگی غدد لنفاوی و ادم قرمزی در گلو غشای خاکستری در فارنکس ترشحات خونی بینی فقدان شواهدی دال بر تزریق واکسن سه گانه	دیفتری
به بیمارستان ارجاع دهید	تاریخچه خفگی ناگهانی دیسترس تنفسی	جسم خارجی
به بیمارستان ارجاع دهید	وجود استریدور از زمان تولد	آنومالی مادرزادی

درمان	یافته های کمکی	تشخیص
به صفحه ۱۷ مراجعه کنید.	تاریخچه ویزنيگ عود کننده، بدون ارتباط با سرفه و سرماخوردگی پرهوایی ریه در CXR تنفس کوتاه، بازدم طولانی، کاهش PFR پاسخ خوب به داروهای گشاد کننده برونژ	آسم
به صفحه ۱۷ مراجعه کنید	اولین حمله ویز در کودک زیر ۲ سال وجود ویز در زمان حداقل شیوع برونشیولیت های فصلی پرهوایی ریه در رادیوگرافی بازدم طولانی	برونشیولیت
درمان علامتی انجام دهید.	ویزنيگ همیشه مرتبط با سرفه و سرماخوردگی فقدان تاریخچه فردی یا فamilی آسم، اگرما یا تب یونجه بازدم طولانی کاهش ورود هوا (در موارد شدید انسداد راه های هوایی) پاسخ خوب به گشاد کننده های برونژ دارای شدت کمتر نسبت به ویزنيگ همراه آسم	ویزنيگ همراه سرفه یا سرماخوردگی
به بیمارستان ارجاع دهید	تاریخچه خفگی یا ویزنيگ ناگهانی ویزنيگ یک طرفه Air trapping و شیفت مدیاستن در رادیوگرافی و رزونانس بالا علائم کلاپس ریه (کاهش ورود هوا ماتینه درد) فقدان پاسخ به گشاد کننده های برونژ	جسم خارجی
به بیمارستان ارجاع دهید	وزن گیری نامناسب / FTT خلط چرکی، تنفس بد بو کلاپینگ انگشتان / بروکلپس رکتم	CF
به بیمارستان ارجاع دهید	استفراغ هنگام یابعد از غذا وزن گیری نامناسب / FTT علائم تنفسی (برونکوسپاسم، استریدور، آپنه، پنومونی مکرر)	آنومالی های مادرزادی (GER)

جدول ۱۵- تشخیص های افتراقی تب بدون علائم موضعی

درمان	یافته های کمکی	تشخیص
اولین نوبت آنتی بیوتیک مناسب را بدھید و برای پیشگیری از بایین آمدن قند خون درمان کنید سپس کودک را به بیمارستان ارجاع دهید	LP مشت • سفتی گردن • فونتانل برآمده • راش های منگوکوکال (پشتی، پورپورا)	منژیت
به صفحه ۱۶ مراجعه کنید	پرده گوش قرمز در معاینه با اتوسکوپ خروج چرک از گوش درد گوش	اوئیت مدیا
به بیمارستان ارجاع دهید	تورم دردناک بالا یا پشت گوش	ماستوئیت
به بیمارستان ارجاع دهید	حساسیت موضعی امتناع از حرکت دادن اندام در گیر امتناع از تحمل وزن	استئومیلت
به بیمارستان ارجاع دهید	مفصل گرم، حساس و متورم	آرتربیت سپتیک
به بیمارستان ارجاع دهید	سلولیت پیومیوزیت (عفونت چرکی عضلات)	عفونت پوست و بافت نرم
به صفحه ۲ مراجعه کنید	سرقه همراه تنفس تندر رال های خشن در سمع ریه توکشیدن شدن پخش تختانی قفسه سینه، پرس پره های بینی	پنومونی
درمان عالمتی کنید	علائم سرفه و سرماخوردگی فقدان علائم سیستمیک	عفونت ویروسی دستگاه تنفس فوقانی
به بیمارستان ارجاع دهید	تریسموس انحراف بافت نرم داخل حلق مشکل بلع و قورت دادن براق حساسیت غدد لنفاوی گردن	آبسه حلق
به صفحه ۱۶ مراجعه کنید	حساسیت صورت هنگام فشار روی سینوس در گیر ترشحات بینی چرکی تب بالا سردردیکظرفه سن بیشتر از دو سال	سینوزیت

درمان	یافته های کمکی	تشخیص
به صفحه ۱۸ مراجعه کنید	costo.vertebral گریه هنگام دفع ادرار تکرر ادرار	عفونت دستگاه ادراری
	بی اختیاری ادرار ثانویه (قبل از ترک ادرار داشته است) WBC و باکتری در آزمایش ادرار	
به بیمارستان ارجاع دهید	ناخوشی جدی بدون دلیل واضح پورپورا - پتشی شوک، هیپوترمی در شیرخوار	سپتی سمی
به بیمارستان ارجاع دهید	ناخوشی جدی بدون دلیل واضح حساسیت شکمی شوک گیجی	تیفوئید
به صفحه ۱۸ مراجعه کنید	گسترش لام خون محیطی مشت کم خونی شدید برگی طحال زردی	مالاریا
به بیمارستان ارجاع دهید	علائم عفونت HIV (به جدول ۱۲ نگاه کنید)	ایدز

جدول ۱۷ - تشخیص های افتراقی تب همراه راش

درمان	یافته های کمکی	تشخیص
به بیمارستان ارجاع دهید	تب بدون محل مشخص عفونت (آسیه عمقی) نوده های حساس یا متحرک حساسیت موضعی یا درد علائم خاص مربوط به محل درگیر (ساب فرنیک، پسوآس - رتروپریتوال سریه، کلیه و غیره)	آسیه
به بیمارستان ارجاع دهید	کودک با بیماری سلول داسی شکل (اوستومیلت یا آرتربیت در شیرخوار)	عفونت سالمونلا
به صفحه ۱۷ مراجعه کنید	سایقه تماس با فرد مسلول کاهش وزن بس اشتهاهی - عرق شبانه علائم سیستمیک بزرگی کبد یا طحال سرقة	سل
به صفحه ۱۷ مراجعه کنید	تب مداوم یا مزمن عود کننده بسیاری در منطقه درد عضلانی اسکاتی درد قسمت تحتانی کمر یا درد مفصل هیپ بزرگی طحال کم خونی سایقه مصرف شیر نجوشیده و لبیات غیرپاستوریزه	بروسلوزیس (شناخت شیوع بیماری در منطقه حائز اهمیت می باشد)
به بیمارستان ارجاع دهید	ضuff بلاغری هیاتوپلیستونگالی سایتونی سایتونی	کالا آزار
به بیمارستان ارجاع دهید	سوف قلی که به مرور زمان ممکن است تغییر کند نارساپی قلبی بینش تند Friction rub پریکارد کره عفونت اخیر شناخته شده استرپتوکوکی آرتریت مهاجر	تب روماتیسمی
به بیمارستان ارجاع دهید	کاهش وزن بزرگی طحال کم خونی سوافل قلبی پنشی خونریزیهای خطی در پستر ناخن کلابینگ انگشتان	اندوکاردیت عفونی

درمان	یافته های کمکی	تشخیص
درمان علامتی کنید برگرد	راش تپیک سرخ سرقه، آبریزش بینی - قرمزی زخمهای دهانی کدورت قرنیه تماس اخیر با فرد مبتلا به سرخ عدم واکسیناسیون سرخ	سرخ
درمان علامتی کنید	عفونتهای ویروسی راش های غیر اختصاصی گذرا	عفونتهای ویروسی
به بیمارستان ارجاع دهید	-راش های پشتی یا پورپورا (کبودی) Bruising شوک سفنتی گردن (در صورت وجود منثیت)	عفونت مننگو کو کال
یک نوبت بنزاتین پنسی سیلین (۶-۳-۳) عضلانی تزریق کنید برای تسب بالای مساوی ۳۸,۵ درجه استامینوفن بدھید	راش ماکولوپاپولر با فرازیش آن در چین های پوستی قرمزی حلق، پتشی روی کام، زبان توت فرنگی Pastia Lines	مخملک
به بیمارستان ارجاع دهید	تب ۵ روزه طولانی تر راش پلی مورف شبیه سرخ، مخملک پرخونی دوطرفة بولبار متوجه بون ترشح چرکی تغییرات لب هاودهان (زبان توت فرنگی، قرمزی حلق) لنفادنپاتی حادگردنی (معمولاً یکطرفه) تغییرات در اندام های محیطی (ادم و اریتم، پوسته ریزی)	کوازاکی
به بیمارستان ارجاع دهید	راش پشتی - خونریزیهای پوستی زردی کبد و طحال بزرگ و حساس تاریخچه تب عود کننده گسترش خون محیطی برای بورلیا	تب عود کننده (بورلیوزیس)

چارت ۲ - نحوه باز کردن راه هوایی در کودک مبتلا به انسداد تنفسی (یا توقف کامل تنفسی)

▪ مشکوک به ترومای گردن نیست

در کودک هوشیار

- داخل دهان را نگاه کنید و در صورت وجود جسم خارجی آن را خارج نمائید.
- ترشحات ناحیه گلو را پاک کنید.
- به کودک اجازه دهید در راحت ترین وضعیت قرار گیرد.

در کودک بیهوش

- سر را به صورتی که در شکل نشان داده شده است خم کنید.

- برای بررسی تنفس کودک: نگاه کنید، گوش کنید و احساس کنید
- وضعیت خم شدن برای بازکردن راه هوایی در کودکان بزرگتر
 - داخل دهان را نگاه کنید و در صورت جسم خارجی آن را خارج نمائید.
 - ترشحات ناحیه گلو را پاک کنید.

- با نگاه کردن به حرکات قفسه سینه، گوش کردن به صدای تنفسی و احساس کردن تنفس، وضعیت راه هوایی را کنترل کند.

▪ مشکوک به ترومای گردن (احتمال صدمه به مهره های گردنی) است :

- گردن را همانند آنچه که در چارت ۶ نشان داده است، ثابت کنید.
- داخل دهان را نگاه کنید و در صورت وجود جسم خارجی آن را خارج نمائید.
- ترشحات ناحیه گلو را پاک کنید.
- با نگاه کردن به حرکات قفسه سینه، گوش کردن به صدای تنفسی و احساس کردن تنفس، وضعیت راه هوایی را کنترل کند.

بدون خم کردن سرفک رابه طرف جلو بیاورید

اگر علیرغم انجام اقدامات فوق، کودک تنفس نداشت تهويه مصنوعی با بگ و ماسک را شروع کنید

چارت ۱ - نحوه باز کردن راه هوایی در کودک دچار خفگی

(آسپراسيون جسم خارجي همراه با ديسترس تنفسی)

▪ در شیرخواران (زيريكسال)

- شیرخوار را ببروی بازو یا ران خود به گونه ای بخوابانید که سر او در قسمت پائین قرار بگیرد.
- با برجستگی کف دست ۵ ضربه به پشت شیرخوار بزنید.
- اگر انسداد همچنان باقی است، شیرخوار را برگردانید و ۵ بار با ۲ انگشت، فشردن قفسه سینه را (از یک انگشت پایین ترازو سط خط فرضی که نوک دوپستان رابه هم وصل می کند) انجام دهید (مطابق شکل زیر)

فرشدن قفسه سینه

اگر انسداد همچنان باقی است، دهان کودک را از نظر وجود هرگونه انسدادی که قابل رفع است، کنترل کنید.

در صورت لزوم، مراحل ذکر شده را با زدن ضربه مجدد به پشت تکرار کنید.

▪ در کودکان

- در حالی که کودک نشسته، زانو زده یا دراز کشیده است، ۵ ضربه با برجستگی کف دست به پشت کودک بزنید.

اگر انسداد همچنان باقی است، در پشت کودک قرار بگیرید و دستان خود را به دور بدن او حلقه کنید. یک دست خود را درست در زیر استخوان جناغ سینه کودک مشت کرده و دست دیگر خود را ببروی دست مشت شده گذاشته و به سمت بالا به داخل شکم فشار دهید این عمل (مانور Heimlich) را ۵ بار تکرار کنید. (مطابق شکل)

ضریب زدن به پشت برای بطرف کردن انسداد

مانور Heimlich

اگر انسداد همچنان باقی است، دهان کودک را از نظر وجود هرگونه انسدادی که قابل رفع است، کنترل کنید.

در صورت لزوم، مراحل ذکر شده را با زدن ضربه مجدد به پشت تکرار کنید.

چارت ۳ - نحوه دادن اکسیژن

از طریق **prong** یا کاتر بینی اکسیژن بدھید:

prong بینی

- شاخه هارادرست در داخل سوراخ بینی قرارداده و با حسب آن رامحکم کنید.

چارت ۴ - نحوه وضعیت دادن به کودک بیهوش

اگر مشکوک به ترومای گردن نیست :

- کودک را به پهلو قرار دهید تا خطر آسپیراسیون کاهش یابد.
- گردن را کمی به حالت اکستانسیون درآورید و برای ثابت نگه داشتن یک دست او را زیر گونه قرار دهید.
- برای ثابت ماندن وضعیت بدن یک پا را به جلو خم کنید.

□ اگر مشکوک به ترومای گردن است :

- کودک را به پشت بخوابانید و گردن او را ثابت کنید.
- پیشانی کودک را از دو طرف به تخته با چسب محکم کنید تا در همین وضعیت باقی بماند.
- برای جلوگیری از حرکت گردن، در طرفین سر کودک، یک سرم یک لیتری قرار دهید.

Catheter بینی

- از لوله اندازه F ۸ استفاده کنید.
- با استفاده از لوله فاصله بین سوراخ بینی یک طرف را باله داخلی ابروالندازه بگیرید.
- کاتر را به همین عمق وارد کنید.
- آن را با چسب محکم کنید.

- اگر کودک استفراغ می کند با نگه داشتن سر در امتداد بدن، کودک را به پهلو بچرخانید.

سرعت جریان اکسیژن را ۱ تا ۲ لیتر در دقیقه قرار دهید

چارت ۶ - نحوه دادن سریع مایعات وریدی در کودک مبتلا به سوء تغذیه شدید

- این درمان را فقط برای کودکی که علائم شوک دارد و خواب آلوگی غیرعادی یا عدم هوشیاری دارد اعمال کنید.
- برای کودک رگ بگیرید. (برای انجام آزمایش های اورژانس خون گیری کنید).
- کودک را وزن کنید (یا وزن کودک را تخمین بزنید) تا تواناید حجم مایعی را که باید دریافت کند محاسبه کنید.
- ۱۵ ml/kg مایع در عرض یک ساعت بدھید. یکی از محلول های زیر را بدھید (به ترتیب اولویت):
 - دکستروزوالین
 - یا اگر سرم بالا در دسترس نیست، رینگر لاتکتات:

حجم مایع وریدی	وزن	حجم مایع وریدی	وزن
در عرض یک ساعت بدھید (۱۵ ml/kg)		در عرض یک ساعت بدھید (۱۵ ml/kg)	
۱۸۰ml	۱۲ Kg	۶۰ ml	۴ Kg
۲۱۰ml	۱۴ Kg	۹۰ ml	۶ Kg
۲۴۰ml	۱۶ Kg	۱۲۰ ml	۸ Kg
۲۷۰ml	۱۸ kg	۱۵۰ ml	۱۰ Kg

-- نبض و تعداد تنفس را در شروع و پس از هر ۵-۱۰ دقیقه اندازه بگیرید.

اگر علائمی مبنی بر بهبودی مشاهده شد (کاهش تعداد نبض و تنفس):

- در عرض یک ساعت بعدی دادن (۱۵ ml/kg) را تکرار کنید کودک را راجع دهید و در صورت عدم امکان ارجاع، جبران کم آبی را به صورت خوراکی یا با لوله معده تبدیل کنید. (۱۰ ml/kg/h) برای ۱۰ ساعت اگر کودک پس از اولین میزان (۱۵ ml/kg) مایع وریدی بهبودی پیدا نکرد، احتمال دید که کودک چجار شوک سپتیک است فوراً کودک را راجع دهید و درین راه دادن (۴ ml/kg/h) مایع را تکرار کنید
- در صورت عدم امکان ارجاع: در صورت وجود علائم نارسانی قلبی از Packed cell استفاده کنید
- ودسترسی به خون، به میزان ۱۰ ml/kg خون کامل تازه را به آهستگی در عرض ۳ ساعت ترانسفوزیون کنید.

(در صورت وجود علائم نارسانی قلبی از Packed cell استفاده کنید)

اگر حال کودک در طول مدت سرم درمانی بدتر شد (تعداد تنفس ۵ بار در دقیقه یا نبض ۲۵ ضربه در دقیقه افزایش یافت)، افزوختن وریدی را متوقف کنید زیرا دادن مایعات وریدی می تواند موجب بدتر شدن وضعیت کودک شود. و کودک راسریعاً ارجاع دهید.

چارت ۵ - نحوه دادن سریع مایعات وریدی برای موارد شوک

(کودک سوء تغذیه شدید ندارد)

- کودک را از نظر نداشتن سوء تغذیه شدید، بررسی کنید (برای کودک مبتلا به سوء تغذیه شدید به چارت ۶ مراجعه کنید)
- برای کودک رگ بگیرید. (برای انجام آزمایش های اورژانس خون گیری کنید)
- سرم رینگر لاتکتات یا نرمال سالین وصل کنید - مطمئن شوید که افزوختن به خوبی جریان دارد.
- هرچه سریعتر 20 ml/kg افزوختن کنید.

سن / وزن	حجم رینگر لاتکتات یا نرمال سالین (20 ml/kg)
۲ تا کمتر از ۴ ماه (۴ تا کمتر از 6 kg)	۱۰۰ ml
۴ تا کمتر از ۱۲ ماه (۱۰ تا کمتر از 10 kg)	۱۵۰ ml
۱۰ تا کمتر از ۳ سال (۱۰ تا کمتر از 14 kg)	۲۵۰ ml
۳ تا کمتر از ۵ سال (۱۴ تا 19 kg)	۳۵۰ ml

پس از دریافت حجم مناسب کودک را دوباره ارزیابی کنید.

پس از اولین افزوختن دوباره ارزیابی کنید.

راتکرار کنید

پس از دومین افزوختن دوباره ارزیابی کنید.

راتکرار کنید

پس از سومین افزوختن کودک را به بیمارستان ارجاع دهید

در صورت عدم امکان ارجاع دوباره ارزیابی کنید.

اگر بهبودی حاصل نشد در عرض 30 دقیقه میزان 10 ml/kg یا آلبومین یا FFP^* یا Packed cell یا خون بزنید

* در صورت خونریزی بهتر است خون کامل یا Packed cell تزریق شود.

- پس از بهبودی در هر مرحله (کاهش تعداد و قویتر شدن نبض، بهتر شدن پرشدگی مویرگی) یا سومین افزوختن، کودک را به بیمارستان ارجاع دهید و با توجه به بهبودی وضعیت کلیه، درین راه 70 ml/kg از محلول رینگر لاتکتات (یا در صورت عدم دسترسی، نرمال سالین) را در عرض ۵ ساعت در شیرخواران (سن زیر ۱۲ ماه) و در عرض $2/5$ ساعت در کودکان (۱۲ ماه تا پنج سال) بدھید.

** اگر نمی توانید بیدرنگ مایعات وریدی تزریق کنید. مقادیر مایعات فوق را تا زمان دیگری از طریق لوله معده (NG.tube) یا داخل استخوانی بدھید..

چارت ۸ - نحوه دادن گلوکز وریدی

برای کودک رگ بگیرید (برای انجام آزمایشات اورژانس خون گیری کنید.)

قند خون را کنترل کنید.

۵ ml/kg از محلول گلوکز ۱۰٪ را با سرنگ داخل ورید تزریق کنید.

صورت بولوس (۵ ml/kg) داده شود	سن / وزن	حجم محلول گلوکز ۱۰٪ که باید به
۲۵ ml	۲ تا کمتر از ۴ ماه (۴ تاکمتراز ۱kg)	
۴۰ ml	۴ تاکمتراز ۱۲ ماه (۶ تاکمتراز ۱۰kg)	
۶۰ ml	۱ تاکمتر از ۳ سال (۱۰ تاکمتراز ۱۴kg)	
۸۰ ml	۳ تاکمتراز ۵ سال (۱۴ تا ۱۹ kg)	

در صورت عدم امکان ارجاع :

پس از ۳۰ دقیقه دوباره قند خون را کنترل کنید. اگر هنوز پایین است، تزریق ۵ ml/kg از محلول گلوکز ۱۰٪ را تکرار کنید.

به محض هوشیاری کودک، تغذیه او را شروع کنید.

اگر در صورت تغذیه امکان خطر آسپیراسیون ازراه دهان وجود دارد :

ترجیحاً شیر مادر یا سرم قندی ۱۰٪ یا محلول قندی از طریق لوله معده بدھید.

برای تهیه محلول قندی ، ۴ قاشق مریخوری (۲۰ gr) شکر را در ۲۰۰ ml آب تمیز حل کنید.

نکته : اگر نمی توانید بیدرنگ رگ بگیرید و کودک تشنج ندارد، محلولهای فوق را از طریق لوله معده NG.tube بدھید.

چارت ۷- نحوه دادن دیازپام رکتال

برای موارد تشنج

دیازپام رکتال بدھید:

دوز لازم را از آمپول دیازپام به داخل سرنگ انسولین (۱ ml) بکشید.

در صورت امکان، دوز دارو را بر اساس وزن کودک تعیین کنید. سپس سوزن را در آورید.

سرنگ را ۴ تا ۵ سانتیمتر داخل مقعد کودک فرو برد و محلول دیازپام را داخل آن تخلیه کنید.

برای مدت چند دقیقه هر دو باسن کودک را باهم نگه دارید.

دیازپام رکتال ۱۰ mg/۲ ml ۰/۱ ml/Kg = ۰/۰ mg/Kg	سن / وزن	دوز
۰/۵ ml = ۲/۰ mg	۲ تا کمتر از ۴ ماه (۴ تا کمتر از ۶ kg)	
۱ ml = ۵ mg	۴ تا کمتر از ۱۲ ماه (۶ تا کمتر از ۱۰ kg)	
۱/۲۵ ml = ۷/۵ mg	۱ تا کمتر از ۳ سال (۱۰ تا کمتر از ۱۴ kg)	
۱/۵ ml = ۷/۰ mg	۳ تا کمتر از ۵ سال (۱۴ تا ۱۹ kg)	

اگر تشنج پس از ۱۰ دقیقه ادامه داشت، دوز دوم دیازپام رکتال را بدھید. (یا اگر برای بیمار رگ گرفته اید دیازپام وریدی ۰/۳ mg/kg به آهستگی در عرض ۳ دقیقه بدھید)

اگر تشنج پس از ۱۰ دقیقه بعدی نیز ادامه داشت ، دوز سوم دیازپام رکتال یا فنی توتین ۲۰ mg/kg وریدی یا فنوباریتال عضلانی بدھید.

اگر کودک تپ بالا داشت :

کودک را با آبی که حرارتی برابر حرارت اتفاق است تن شویه کنید تا تپ کاهش پابد.

برای پیشگیری از خطر آسپیراسیون تا زمان کنترل تشنج تغذیه و داروی خوارکی به کودک ندهید.

- فنباریتال محلول درآب را می توانید وریدی تزریق کنید (محلول ۲۰۰ mg/ml) برای کنترل تشنج در شیرخواران ه با دوز ۲۰ mg/kg بدھید.

درمان کودک (براساس طبقه بندی چارت)

نحوه دادن داروی خوراکی در منزل را به مادر یاد بدهید:

- داروی مناسب را براساس وزن کودک مشخص نماید
- از سن کودک زمانی استفاده کنید که وزن او را نمیدانید
- دلیل دادن دارو را به مادر بگوئید
- به دقت برای مادر چگونگی دادن دارو را توضیح بدهید
- برای مادر توضیح بدهید طول دوره درمان را تمام کند حتی اگر حال کودک بهتر شود
- آنچه برای مادر توضیح دادید قبل از ترک مرکز از او سوال کنید.

داروهای بی ضررخانگی یا درمان های غیرداروئی:

مایعات فراوان (صرف بیشتر)	چای با عسل یا لیمو
قطره کلرورسدیم	آبیلیمو با عسل
(تمیز کردن بینی) پوار کردن بینی	بلند کردن سر
بخور آب	قطعه تماس با محركها (از جمله دودسیگار

در صورت خروج چرک گوش را با فتیله گذاری خشک کنید

- گوش را حداقل سه بار در روز خشک کنید
- فقط از پارچه تمیز و جاذب آب استفاده کنید
- پارچه را لوله کرده در گوش کودک قرار دهید
- وقتی خیس شد آن را خارج کنید
- تا خشک شدن کامل گوش، فتیله را بطور مکرر عوض کنید

اصول استفاده صحیح از اسپری:

١. سرپوش اسپری را بردارید و مخزن اسپری را تکان دهید
٢. به آرامی و به طرز یکنواخت نفس خود را بپرسان دهید
٣. اسپری را در حدود ۵ ثانیه متمرد دهان فروبرید
٤. رهاگر مخزن را در حالیکه به آرامی و تا سرحد مکان عمیق نفس خود را به داخل می کشید فشار دهید
٥. برای حدود ۱۰ ثانیه نفس را بس کنید
٦. نفس خود را به آرامی و به صورت یکنواخت خارج سازید

دادن داروی خوراکی مناسب:

» پنومونی

آموکسی سیلین (١٥mg/kg/dose) سه بار در روز برای ٥ روز
کوتريموکسازول (٤ mg/kg/dose) دوبار روز برای ٥ روز

» عفونت حاد گوش

آموکسی سیلین (٣٠mg/kg/dose) سه بار در روز برای ١٠ روز
کوتريموکسازول (٤ mg/kg/dose) برا اساس تری متوفریم دوبار روز برای ١٠ روز

» عفونت مزم مگوش (بیش از ۱۴ روز):

- اریتروماسین (١٥mg/kg/dose) سه بار در روز + کوتريموکسازول (٤ mg/kg/dose) برا اساس تری متوفریم دوبار روز به مدت ۱۴ روز
- در صورتیکه خروج چرک از گوش کودک بیش از ۶ هفته ادامه دارد، به بیمارستان ارجاع شود.

» سینوزیت:

انتخاب اول: آموکسی سیلین (٣٠mg/kg/dose) سه بار در روز
انتخاب دوم: کو آموکسی کلاو (٥٠ mg/ kg/day) + آموکسی سیلین (٢.٥mg/ kg/day)
سه بار در روز

شستشوی بینی با قطره بینی کلرورسدیم
درمان را تا ٧ روز پس از برطرف شدن نشانه ها (معمولًا ١٤- ٢١ روز) ادامه دهید.

سیاه سرفه : (زیر ۶ ماه به بیمارستان ارجاع دهد.)

- در صورت بروز عالم آسم (سرفه، خس خس، تنگی نفس) بدون سختی تنفسی ← اقدامات نگهدارنده درمان در منزل را نجات داده و نیاز به درمان داروئی ندارد.
- در صورت وجود دیسترس تنفسی یا ویزینگ عود کننده ← با توجه به سابقه آن مطابق زیر عمل کنید و پس از ۳۰ دقیقه ارزیابی کنید اگر دیسترس تنفسی یا سیانوز یا عدم توانائی صحبت و یا نوشیدن باقی است فوری به بیمارستان ارجاع دهد:

 - . آسم متناوب : علائم آسم ۳ بار و یا کمتر از آن در هفته و مرد همه کوتاه یا علائم آسم شبانه کمتر از ۳ بار در ماه
 - در صورت بروز حمله * از سالبوتامول (نولایزر یا اسپری + آسم یار یا شربت) استفاده شود (نباید بیشتر از ۳ بار در هفته استفاده شود در صورت نیاز، درمان آسم مداوم خفیف اجراسود)
 - . آسم خفیف مداوم : علائم آسم بیش از ۳ بار در هفته و نه هر روز بیش از ۳ بار در ماه
 - بطور منظم و هر روز کربوپولین و یا استروئید استنشاقی * (بکلرمتازون) استفاده شود
 - در صورت بروز حمله از سالبوتامول (نولایزر اسپری + آسم یار یا شربت) حداقل ۳ بار در روز استفاده شود
 - . آسم متوسط مداوم : علائم آسم هر روز بیش از ۳ بار و یا کمتر از ۳ بار در هفته است
 - بطور منظم از استروئید استنشاقی * (بکلرمتازون) با استفاده از آسم یار استفاده شود
 - در صورت بروز حمله از سالبوتامول (نولایزر اسپری + آسم یار یا شربت) استفاده شود
 - . آسم شدید مداوم : علائم آسم در طول شبانه روز بیش از ۳ بار
 - بطور منظم از استروئید استنشاقی (بکلرمتازون) و سالبوتامول (نولایزر اسپری / شربت) استفاده شود
 - در صورت لزوم استروئید خوراکی استفاده شود

اکسیژن: به همه بیماران آسمی که مشکل تنفسی آنها به گونه ای است که با سخن گفتن یا خوردن تداخل دارد، داده می شود.
تبصره: در کلیه موارد فوق پس از درمان اولیه با کسینیزون و سالبوتامول، بیماریه متخصص ارجاع شود.

سل:

- براساس دستورالعمل کشوری مبارزه با سل درمان را ادامه دهد.
- مرحله حمله ای (۲ ماه اول) ایزونیازید + ریفامپین + اتمبوتول یا استرپتومایسین + پیرازین آسید
 - مرحله نگهدارنده (۴ ماه بعدی) ایزونیازید + ریفامپین
 - در صورت امکان از تجویز استرپتومایسین در کودکان بیش از ۶ علاوه بر درد محل تزریق، ممن است باعث آسیب پایای عصب شناوری شود.

بروسلوز:

- کوتريموکسازول (بر اساس تری متوریم $mg / kg / 24h$ ۱۰) برای ۴۵ روز (۶ هفته).
به اضافه: ریفامپین (۱۵-۲۰ $mg / kg / 24h$) برای ۴۵ روز (۶ هفته).

کربوپ ویروسی خفیف	تشویق به مصرف مایعات، غذا و شیر
شدید	ارجاع به بیمارستان

۲ سوء تغذیه شدید :

- اگر وزن به قد کودک کمتر از ۷۰٪ یا $3SD$ - باشد جهت ارزیابی بیشتر به بیمارستان ارجاع دهد
- اگر وزن به فد کودک کمتر از ۸۰٪ ($2SD$) و بیشتر از ۷۰٪ ($3SD$) باشد در صورت امکان اقدامات زیر را نجام دهید:
 - بررسی وضعیت تغذیه و غذای کودک (طبق چارت تغذیه و مشاوره) در حال حاضر و قبل از ناخوشی اخیر
 - سابقه اسهال و استفراغ (طول مدت ، تکرار و نوع آن)
 - سابقه تماس با فرد مسلول یا سرفه مزمن
 - چگونگی شرایط محیطی خانواده
 - علائم و نشانه های کمبود vit A (کراتوکوتزیکتویت، کراتومالاشیا، زخم قرنیه ...)
 - تغییرات پوستی کراشیورکور (هیپو یا هیپرپیگماتنه، زخم زیر بغل یا پشت گوش، ...)
 - در صورت نیاز آزمایش لازم برای بیمار داده شود
 - در صورت وجود علائم و نشانه های عفونت اختصاصی (زخم دهان، برفک، UTI...)، درمان کنید
 - مولتی ویتامین + مینرال مانند اسهال پایدار برای ۲ هفته تجویز شود.
- کودک زیر یکسال ۲ هفته و بالای یکسال یکماه بعد پیگیری کنید.

۳ مalaria :

- کلروکین ($25mg/kg$) برای ۳ روز
روز اول ۶٪ روز دوم و سوم ۲۰٪ ارقمدار فوق تجویز گردد
و براساس دستور العمل کشوری مبارزه با مalaria درمان را ادامه دهید.
در صورت $Hb < 39$ درمان آنمی را در منزل (جدول درمان آنمی) انجام دهید.

۴ آنمی :

- در صورت آنمی شدید ($HB < 6g/dl$) همراه عالیم دیگریا ($4g/dl$ بنهایی) به بیمارستان برای تزریق خون ارجاع دهید در غیر این صورت درمان در منزل:
- برای ۱۴ روز قرص آهن / فولات با شربت آهن بدھید. (اگر کودک برای مalaria یا سولفادوکسین / پریتمامین می گیرد فولات را تا ۱۴ روز بعد تجویز نکنید. فولات ممکن است با داروهای ضد malaria تداخل کند).
 - کودک را روز چهاردهم دوباره معاینه کنید. در صورت امکان درمان را برای ۳ ماه ادامه دهید. (۲-۴ هفته برای اصلاح آنمی و ۳-۱ ماه برای پرشدن ذخایر آهن)
 - آزمایش مدفوع از نظر انگل بدھید و براساس آن درمان کنید.
 - به مادر درباره تغذیه خوب کودک توصیه های لازم را بکنید.
 - از دادن آهن به کودکان با سوء تغذیه شدید در فاز حاد پرهیزید.

۵ اسهال پایدار :

- در صورت وجود عفونت اختصاصی (مانند پنومونی، سپسیس؛ UTI؛ برفک و ...)
- در صورت وجود عفونت روده ای (مانند شیگلوز) درمان عفونت روده-تغذیه:
- توصیه به مادر برای قطع موقت شیر دام و جایگزینی آن با شیر فاقد لاکتوز (گالاكتومیل یا A-L 110 A-).
- برای کودک بالای ۶ ماه غذای جامد و مناسب سن با کالری مناسب داده شود.
- مولتی ویتامین + مینرال (میکرونوترینت ها: به عنوان مثال برای کودک یک ساله رژیم روزانه زیر پیشنهاد می شود: فولات $50mcg$ در $50mg$ mg ۱۰: ویتامین A $400mcg$: آهن $10mg$ mg ۱: منس $80mg$ ۱: مینزیم mg برای ۲ هفته تجویز شود.

۶ اسهال خونی

نالیدیکسیک اسید (۵۵ mg / kg / day) هر ۶ ساعت برای ۵ روز بصورت خوراکی بدھید.

۷ اسهال و بایی

- تا مین آب و الکترولیت مهم ترین جزء درمان است.
- کوتريموکسازول خوراکی (۱۰ mg / kg / day) براساس تری متوفیرم) هر ۱۲ ساعت برای ۳ روز

برای درمان اسهال مایعات بیشتر بدهید و غذا را ادامه بدهید.

برنامه درمانی ب : درمان کم آبی نسبی با ORS

ORS را برای ۴ ساعت در خانه بهداشت بدهید

تعیین مقدار تقریبی محلول ORS که بایستی در ۴ ساعت اول داده شود.

سن *	کمتر از ۲۳ ماه	۱۲ تا ۱۱ ماه	۴ تا ۴ ماه	کمتر از ۴ ماه	۲ تا ۴ سال
وزن	< ۶ Kg	۹ Kg < تا ۱۱ Kg	۶ Kg	۱۱ تا ۱۵ Kg	
میلی لیتر	۸۰۰ تا ۱۲۰۰	۶۰۰ تا ۴۰۰	۴۰۰ تا ۲۰۰	۶۰۰ تا ۴۰۰	

* از سن کودک زمانی استفاده کنید که وزن او را نمیدانید. برای محاسبه مقدار تقریبی ORS می توانید وزن کودک(kg) را در ۷۵ ضرب کنید.

- اگر کودک بیشتر از جدول فوق ORS درخواست کرد هر جقدر میل دارد ORS بدهید.

برای شیرخواران زیر ۶ ماه که شیر مادر نمی خورند در طول این مدت ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلی لیتر آب تمیز در هر دوره بدهید.

به مادر نشان دهید که چگونه او، آر. اس به کودک بدهد.

- مرتبًا فنجان و جرعه جر عه بدهد.

- اگر کودک استفراغ کرد ۱۰ دقیقه صبر کند و پس از آن دادن او، آر. اس را کم کم ادامه دهد.
- هر مقدار که کودک میل دارد با شیر مادر تغذیه کند.

بعد از ۴ ساعت :

- کودک را ارزیابی مجدد و کم آبی اورا طبقه بندی نمایید.

برای ادامه درمان برنامه درمانی مناسب را منتخب کنید

- تغذیه کودک را در خانه بهداشت شروع کنید.

اگر مادر باید قبل از اتمام برنامه درمان ب خانه بهداشت را ترک کند.

- به مادر طرز تهیه ORS را نشان بدهید.

- به مادر نشان بدهید که برای تکمیل دوره درمان ۴ ساعته چه مقدار او، آر. اس باید در منزل به کودک بدهد.

- برای جراث کم آبی بطور کامل، تعداد کافی پودر او، آر. اس به مادر بدهید.

- سه قانون درمان اسهال در منزل را برای او شرح دهید.

۱- دادن مایعات اضافی

۲- ادامه تغذیه

۳- چه موقع برگردد

مایعات توصیه شده و چارت مشاوره با مادر

در برنامه درمانی الف را ببینید

برنامه درمانی الف: درمان اسهال در منزل

مشاوره با مادر روی ۳ قانون درمان اسهال در منزل

(دادن مایعات اضافی، ادامه تغذیه، چه موقع برگردد.)

۱- دادن مایعات اضافی :

به مادر بگویید:

- کودک را مرتبًا با شیر مادر تغذیه کند.

- اگر کودک انحصاراً شیر مادر می خورد ORS یا آب تمیز هم به او بدهید.

- اگر کودک انحصاراً شیر مادر خوار نیست یک یا بیشتر موارد ذیل را به او بدهید: محلول

ORS، غذاهای آبکی (مانند: سوپ؛ لعب برنج، دوغ، ...) یا آب تمیز.

به مادر نشان بدهید که چگونه او، آر. اس را با آب مخلوط کند

دو بسته او، آر. اس به مادر بدهید

به مادر نشان بدهید، چه مقدار او، آر. اس را پس از هر بار دفع آبکی به او بدهد

کمتر از ۲ سال ۵۰ میلی لیتر پس از هر بار مدفوع

۲ سال یا بیشتر ۱۰۰ میلی لیتر پس از هر بار مدفوع

به مادر بگویید:

محلول ORS را با فنجان مرتبًا جرعه جر عه بدهد.

- اگر کودک استفراغ کرد ۱۰ دقیقه صبر کنید، سپس محلول را به آهستگی بدهد.

- تا زمان قطع اسهال دادن مایعات اضافه را ادامه دهد.

چارت مشاوره با مادر را

ببینید.

۲- ادامه تغذیه

۳- چه موقع برگردد

درمان کودک در صورت عدم امکان ارجاع

در بیمارانی که در صورت عدم امکان ارجاع یا قبل از ارجاع نیاز به

آنٹی بیوتیک دارند.

به مادر توضیح بدھید چرا این دارو را داده اید.
مقدار مناسب با وزن یا سن کودک را مشخص کنید.
از سرنگ و سرسوزن استریل استفاده کنید.
به دقت مقدار دارو را تعیین کنید.

آنٹی بیوتیک تزریقی بدھید:

برای کودکانی که باید ارجاع فوری شوند و قادر به خوردن آنتی بیوتیک خوراکی نیستند:
اولین نوبت کلامفینیکل تزریقی را بدھید فوراً کودک را به بیمارستان ارجاع دهید.

اگر ارجاع امکان ندارد:

تزریق کلامفینیکل را به مدت ۵ روز هر ۱۲ ساعت یکبار تکرار کنید.
سپس با آنتی بیوتیک خوراکی مناسب به مدت ۱۰ روز کامل درمان را تغییر بدھید.

کلامفینیکل

مقدار: ۴۰ میلیگرم با ازای هر کیلوگرم وزن بدن

سن یا وزن

یا ۵ میلی لیتر آب مقطر برای هر ویال

$$1000 \text{ mg} = \frac{6}{5} \text{ ml} * 180 \text{ mg/ml}$$

۲ ماهه تا ۴ ماهه ۱ میلی لیتر= ۱۸۰ میلی گرم
(۴ تا کمتر از ۶ کیلوگرم)

۴ ماهه تا ۹ ماهه ۱/۵ میلی لیتر= ۲۷۰ میلی لیتر
(۶ تا کمتر از ۸ کیلوگرم)

۹ ماهه تا ۱۲ ماهه ۲ میلی لیتر= ۳۶۰ میلی گرم
(۸ تا کمتر از ۱۰ کیلوگرم)

۱۲ ماهه تا ۳ سال ۲/۵ میلی لیتر= ۴۵۰ میلی گرم
(۱۰ تا کمتر از ۱۴ کیلوگرم)

۲ ساله تا ۵ ساله ۳/۵ میلی لیتر= ۶۳۰ میلی گرم
(۱۴ تا ۱۹ کیلوگرم)

برنامه درمانی ج : درمان کم آبی شدید

- بیدرنگ مایعات وریدی راتزریق کنید. اگر بیمار قادر به نوشیدن استدر جین استفاده از مایعات وریدی به اوازراه دهان او آراس بدھید ۱۰۰ml/kg محلول رینگر لاتکات (یا اگر قابل دسترس نیست نرمال سالین) طبق جدول زیر تزریق کنید.

سن	در ۳۰ml/kg	در ۷۰ml/kg
شیرخوار کمتر از ۲ماه	* ۱ ساعت	۵ ساعت
کودکان پیش از ۱۲ماه	۳۰ دقیقه	۲/۵ ساعت

* اگر بغض مج دست بیمار هنوز خیلی ضعیف یا غیرقابل لمس باشد یکبار دیگر تکرار کنید.

- بیمار را هر ۱ تا ۲ ساعت مجدداً ارزیابی کنید. اگر وضع آب بدن کودک بهتر نشده است سرعت تزریق وریدی را افزایش دهید.
- به محض اینکه بیمار بتواند بنوشد به محلول او آراس (حدود ۵ml/kg در ساعت) هم بدھید: معمولاً بعد از ۴-۳ ساعت (شیرخواران) یا ۱-۲ ساعت (کودکان بزرگ).
- بعد از ۴ ساعت (شیرخواران) یا ۱ ساعت (کودکان بزرگ)، با استفاده از طبقه بندی کم آبی، کودک را دوباره ارزیابی کنید. سپس برای ادامه درمان مناسب (الف، ب، یا ج) انتخاب کنید.

آیا می توانید بیدرنگ
مایعات وریدی تزریق
کنید؟

بلی

خیر

آیا درمان وریدی (طرف ۳۰ دقیقه) قابل
دسترس است؟

بلی

آیا می توانید برای درمان کم
آبی از لوله معده (N.G.T)
استفاده کنید؟

بلی

آیا بیمار قادر به نوشیدن
هست؟

بلی

توجه

در صورت امکان حداقل ۶ ساعت پس از جبران کم آبی، بیمار را تحت نظر داشته باشید تا مطمئن شوید که مادر می توانند با دادن محلول او آراس از طریق دهان، کم آبی را جبران کنند.

فوراً بیمار را برای درمان از
راه ورید یا لوله معده ارجاع
دهید

پنومونی

بعد از ۲ روز:

نشانه های خطر را در کودک بررسی کنید.

کودک را از نظر سرفه یا تنفس ارزیابی کنید.

سوال کنید:

- آیا تنفس کودک بهتر شده است؟

- آیا تب کمتر شده است؟

- آیا اشتها کودک بهتر شده است؟

درمان:

اگر تو کشیده شدن قفسه سینه وجود دارد، فوری به نزدیکترین بیمارستان ارجاع دهید.

اگر شمارش تنفس، تب و اشتها تشخیصی به نزدیکترین مرکز تخصصی ارجاع دهید.
کند. و در صورت عدم امکان تشخیصی، به نزدیکترین مرکز تخصصی ارجاع دهید.

اگر شمارش تنفس کمتر، تب کمتر، و اشتها بهتر شده، درمان ۵ روز آنتی بیوتیک را کامل کنید.

اسهال خونی:

بعد از ۲ روز:

ارزیابی کودک برای کم آبی چارت اسهال رانگاه کنید

سوال کنید:

- آیا دفعات دفع مدفع کمتر شده است؟

- آیا خون در مدفع کمتر شده است؟

- آیا تب کمتر شده است؟

- آیا درد شکم کمتر شده است؟

- آیا اشتها کودک بهتر شده است؟

درمان:

اگر کودک چاره کم آبی شده است کم آبی را درمان کنید.

اگر تعداد دفعات دفع مدفع، تب، درد شکم یا اشتها کودک فرقی نکرده یا بدتر شده است آزمایش

مدفع از نظر آمیب و خون منفی انجام داده و براساس آن اقدامات مناسب رانجام دهید

اگر تعداد دفعات مدفع، درد شکم و اشتها کودک بهتر شده است درمان ۵ روز آنتی بیوتیک را
کامل کنید.

عفونت گوش

پس از ۲ روز

ارزیابی کودک برای مشکل گوش چارت ارزیابی گوش درد رانگاه کنید

اندازه گیری درجه حرارت کودک

درمان:

اگر تورم دردناک در پشت گوش یا تب بالای ۳۸/۵ وجود دارد کودک را فوراً به نزدیکترین مرکز
درمانی ارجاع دهید.

عفونت حاد گوش: اگر درد گوش کمتر شده است درمان را با همان آنتی بیوتیک تا ۱۰ روز ادامه داده
و گوش را به وسیله فتیله گذاری خشک کنید در غیر این صورت، درمان را با آنتی بیوتیک مناسب

تعویض کنید و ۲ روز دیگر مراجعه کنند و برای بار دوم در صورت عدم بهبودی ارجاع نمایید.

عفونت مزمن گوش: طرز صحیح خشک کردن گوش را (به وسیله فتیله گذاری) توسط مادر، کنترل کرده و او را
به ادامه این کار تشویق کنید. و برای بار دوم ارزیابی بیشتر کنید و براساس آن اقدامات مناسب رانجام دهید

اگر درد گوش یا ترشحات چرکی وجود ندارد، چنانچه درمان با آنتی بیوتیک کامل نشده است به
مادر توصیه کنید دوره درمان را کامل کنید.

تب

بعد از ۲ روز

کودک را ارزیابی کنید.

اگر هنوز تب دارد و در طبقه بندي دیگري قرار مي گيرد مطابق درمان توصيه شده عمل کنيد.

گرتب به تنهائي باقی مانده و در طبقه بندي دیگري قرار نمي گيرد ارزیابی بیشتر (جدول ۱۳) کنید و در صورت عدم امکان تشخیصی، به نزدیکترین مرکز تخصصی ارجاع دهید.

﴿ مشکلات غذاونحوه تغذیه

بعد از ۵ روز :

وضعیت غذاونحوه تغذیه را بررسی کنید: به سوالات قسمت بالای چارت مشاوره نگاه کنید

در مورد هر مشکل غذاونحوه تغذیه که در اولین مراجعت پی برده اید، سوال کنید

﴿ در مورد هر مشکل غذاونحوه تغذیه که جدیداً یا قبلاً بروز کرده، مشاوره کنید. اگر با مادر در مورد انجام تغییرات خاص در تغذیه کودکش مشاوره کرده اید، از او بخواهید که بهمراه کودکش مجلداً مراجعت نماید

﴿ اگر کودک اختلال رشد دارد از مادر بخواهید ۱۵ روز یا ۳۰ روز (کودک زیر یکسال ۱۵ روز و بالای یکسال ۳۰ روز) پس از اولین مراجعت برای توزین مجددوارزیابی کودک خود مراجعت نماید

﴿ اختلال رشد / رشد نامعلوم

بعداز ۱۵ یا ۳۰ روز :

کودک را وزن کنید و تعیین کنید که آیا کودک هنوز اختلال رشد دارد؟

وضعیت غذاونحوه تغذیه را بررسی کنید: به سوالات قسمت بالای چارت مشاوره نگاه کنید

درمان:

﴿ اگر کودک اختلال رشد ندارد، مادر را به ادامه توصیه ها تشویق کنید

﴿ اگر کودک هنوز اختلال رشد دارد براساس مقدار انحراف معیار (SD) وزن به قد یا درصد آن، ارزیابی و درمان مناسب (صفحه) را انجام دهید

﴿ سوء تغذیه شدید

بعداز ۱۵ یا ۳۰ روز

وزن و قد کودک را اندازه گیری کنید و سپس مقدار انحراف معیار (SD) وزن به قد یا درصد آن را مقایسه کنید

درمان:

﴿ اگر نسبت وزن به قد کودک بدتر شده است جهت ارزیابی بیشتر به بیمارستان ارجاع دهید

﴿ اگر نسبت وزن به قد کودک فرقی نکرده است ارزیابی و درمان مناسب (صفحه) را تکمیل کنید و کودک را مکرر پیگیری کنید.

﴿ اگر نسبت وزن به قد کودک بهتر شده است مادر را به ادامه توصیه ها تشویق کنید

مصاحبه با مادر

غذا و نحوه تغذیه

غذا و نحوه تغذیه کودک را بررسی کنید:

در مورد غذای معمول کودک و نحوه تغذیه در دوران بیماری سوال کنید.

جوابهای مادر را با توصیه های تغذیه ای برای گروههای سنی طبق جدول زیر مقایسه کنید.

سوال کنید :

آیا کودک شیر خودتان را می خورد؟

اگر بله: - چند بار در روز ؟

- آیا در طول شب هم شیر می دهید؟

آیا کودک غذا یا مایعات دیگر می خورد ؟

اگر بله: - چه نوع غذا یا مایعات ؟

- چند بار در روز ؟

- اگر خیلی کم وزن است، چه مقدار غذا برای هر وعده به او می دهید؟ چه کسی و چگونه او را تغذیه می کنید؟

بنازگی تغذیه کودک فرق کرده است؟: اگر بله : چگونه؟

توصیه های تغذیه ای

۲ سال و پیشتر	۱۲ ماه تا ۲ سال	۶ ماه تا ۱۲ ماهگی	۴ تا ۶ ماهگی	تا ۴ ماهگی
<ul style="list-style-type: none"> دادن غذاهای خانواده حداقل ۳ بار در روز. همچنین، دوبار روزانه میان وعده های غذائی داده شود: 	<ul style="list-style-type: none"> هر چقدر کودک میل دارد او را با شیر مادر تغذیه کنید. دادن غذاهای کافی: <p>یا غذاهای خانواده ۵ بار در روز</p>	<ul style="list-style-type: none"> هر چقدر کودک میل دارد او را با شیر مادر تغذیه کنید. دادن غذاهای کافی: <p>- ۳ بار در روز اگر شیر مادر خوار است - ۵ بار در روز اگر شیر مادر خوار نیست</p>	<ul style="list-style-type: none"> هر چقدر کودک میل دارد شیر مادر بخورد، روز و شب حداقل ۸ بار در ۲۴ ساعت، اگر کودک اضافه وزن مناسب نداشته باشد - تعداد دفعات شیردهی را فزایش دهید. - بعد از تغذیه با شیر مادر، غذای کمکی به میزان یک یا دو قاشق مرباخوری به او بدهید یا ۱ تا ۲ بار در روز بعد از تغذیه با شیر مادر غذاهای کمکی به او بدهید. 	<ul style="list-style-type: none"> هر چقدر کودک میل دارد شیر مادر بخورد، روز و شب ۸ بار در ۲۴ ساعت، هیچ غذا یا مایعات دیگری به او ندهید.

توصیه های تغذیه ای برای کودکی که اسهال پایدار دارد.

- اگر کودک هنوز شیر مادر می خورد؛ بیشتر و طولانی تر در طول روز و شب به او شیر بدهد، اگر کودک غیر از شیر مادر از سایر شیرها استفاده می کند:
- جایگزین کردن با افزایش تغذیه با شیر مادر یا
- جایگزین کردن با فرآورده های شیر مانند ماست یا
- جایگزین کردن نصف شیر با غذاهای نیمه جامد غنی شده برای غذاهای دیگر توصیه های تغذیه ای برای گروههای سنی را دنبال کنید.

◀ مشاوره با مادر در مورد مشکلات تغذیه ای:

- اگر کودک طبق توضیحات بالا غذا نخورده است .
 - همچنین نحوه صحیح بغل کردن و شیردهی را به مادر نشان دهید.با مادر مشاوره کنید:
- اگر کودک زیر ۴ ماه سن دارد و شیر و یا غذای دیگری می خورد .
 - به مادر اطمینان بدهید که خود می تواند شیر مورد نیاز کودکش را تولید کند.
 - توصیه کنید مرتب ، روز و شب و با دفعات طولانی کودک را شیر بدهد و به تدریج غذاها و شیرهای دیگر را کم کند.
 - اگر مادر مجبور است شیرهای دیگر را به کودک بدهد درخصوص موارد زیر با او مشاوره کنید:
 - تغذیه با شیر مادر را حتی شب ها ادامه دهد .
 - مطمئن شوید جانشین شونده مناسبی انتخاب کرده
 - مطمئن شوید طرز تهیه شیر را می داند و آن را بهداشتی تهیه می کند.
 - شیر آماده را بیشتر از یک ساعت نگه ندارد.
 - از گول زنک استفاده نکند.
- اگر مادر برای تغذیه کودک از بطری استفاده می کند :
 - به جای بطری فنجان را توصیه کنید.
 - به مادر نشان بدهید که چگونه با فنجان به کودک شیر بدهد .
- اگر کودک خوب غذا نمی خورد با مادر مشاوره کنید:
 - با کودک بنشینید و او را ترغیب نمایید.
 - به کودک در ظرفها و کاسه های جدا غذا بدهید.
- اگر کودک در طول بیماری خوب غذا نمی خورد با مادر مشاوره کنید:
 - در صورت امکان مرتب اورابا شیر مادر تغذیه کنید.
 - از غذاهای نرم، متنوع ، اشتها آور و غذاهایی که کودک دوست دارد تا حد امکان به او بدهید.
 - اگر بینی کودک مانع تغذیه اوست تمیز کنید.
 - انتظار داشته باشید وقتی حال کودک بهتر شود اشتها او بهتر خواهد شد.
- هر گونه مشکل تغذیه ای را بعد از ۵ روز پیگیری کنید.

◀ به مادر توصیه کنید در دوران بیماری مایعات را برای کودک خود افزایش بدهد.

برای کودک مبتلا به بیماری :

- تکرر بیشتر تغذیه با شیر مادر و بیمدت طولانی تر در هر روزه غذائی
- افزایش مایعات، مانند: دادن سوپ، دوغ، لعله، برجسته یا آب تمیز

برای کودک مبتلا به اسهال :

- دادن مایعات زیاد از مرگ کودک جلوگیری می کند. دادن مایعات طبق برنامه درمانی الف با ب

چه موقعی برگردد

◀ به مادر توصیه کنید چه موقع نزد کارمند بهداشتی برگردد

به مادر توصیه کنید طبق لیست زیر برای پیگیری کودک بیمار مراجعت نماید.

اگر کودک مبتلا به:	برای پیگیری برگردد:
پنومونی اسهال خونی تب	۲ روز
مشکلات غذاونحوه تغذیه عفونت حاد گوش عفونت مرمن گوش سایر بیماریها، اگر بهبود نیافتد	۵ روز
اختلال رشد / رشد نامعلوم	۱۵-۳۰ روز

چه موقع فوری برگردد

به مادر توصیه کنید اگر کودک هر کدام از نشانه های زیر را داشت باید فوراً برگردد.

قادر به نوشیدن نبودن	-	هر کودک بیمار اگر:
مریض تر شدن	-	
تب کردن	-	
تنفس تند	-	اگر کودک پنومونی ندارد:
تنفس مشکل	-	و دچار سرفه یا سرماخوردگی است باید برگردد اگر:
خون در مدفوع	-	کودک اسهالی باید برگردد اگر
کم بنوشد	-	

بررسی علائم خطر فوری (Emergency signs)

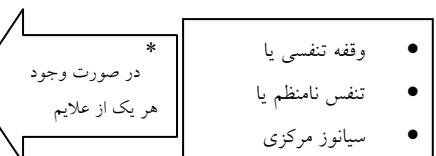
علائم اورژانس را به محض ورود کودک قبل از توزین و ثبت ارزیابی کنید:

درمان

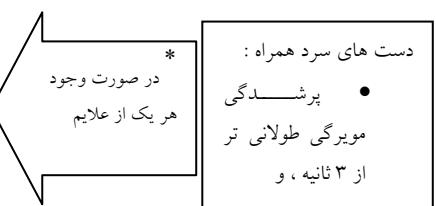
ارزیابی

- » از اتلاف درجه حرارت شیرخوار پیشگیری کنید(چارت شماره ۱)
- » راه هوایی را باز کنید(چارت شماره ۲)
- » در صورت تنفس نامنظم یا وقفه تنفسی PPV انجام دهید(چارت شماره ۳)
- » در صورت ضربان قلب کمتر از ۱۰۰ بار در دقیقه PPV انجام دهید(چارت شماره ۴)
- » در صورت کبودی بیمار (سیانوز مرکزی) جریان آزاد اکسیژن بدھید (چارت شماره ۵)

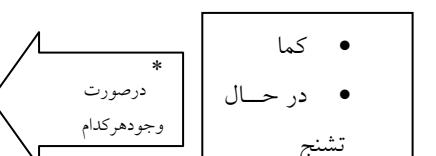
- » از اتلاف درجه حرارت شیرخوار پیشگیری کنید(چارت شماره ۱)
- » راه هوایی را باز کنید(چارت شماره ۲)
- » در صورت تنفس نامنظم یا وقفه تنفسی PPV انجام دهید(چارت شماره ۳)
- » در صورت ضربان قلب کمتر از ۱۰۰ بار در دقیقه PPV انجام دهید(چارت شماره ۴)
- » در صورت کبودی بیمار (سیانوز مرکزی) جریان آزاد اکسیژن بدھید (چارت شماره ۵)

- » هر گونه خونریزی فعال را متوقف کنید.
- » اکسیژن بدھید. (چارت شماره ۴)
- » از گرم نگهداشتن کودک اطمینان حاصل کنید
- ** برای بیمار رگرفته و سریعاً مایعات وریدی را آغاز کنید. (چارت شماره ۶)
- اگر دسترسی به وریدهای محیطی امکان پذیر نیست، از وریدنافی، ورید جوگلار خارجی یا داخل استخوانی استفاده کنید.

- » کودک با عدم هوشیاری را در وضعیت مناسب قرار دهید. (چارت شماره ۵)
- » راه هوایی را باز کنید (چارت شماره ۲)
- » گلوکز وریدی بدھید . (چارت شماره ۸)
- اگر کودک در حال تشنج است، فنوباریتال به صورت IV یا IM بدھید. (چارت شماره ۷)
- اولین نوبت آنتی بیوتیک مناسب را بدھیدسپس کودک را فوراً ارجاع دهید

در صورت مشاهده هریک از علائم فوق ، بعد از انجام اقدامات فوق و تثبیت علائم حیاتی، درمان قبل از ارجاع را انجام داده و سریعاً شیرخوار را به بیمارستان ارجاع دهید

ارزیابی و طبقه بندی و درمان شیرخوار بیمار

۷ روزه تا ۲ ماهه

ارزیابی

از مادر در مورد مشکل کودک سوال کنید.

- مشخص کنید اولین مراجعه کودک است یا برای پیگیری آمده است؟

- اگر برای پیگیری آمده به قسمت پیگیری(شیرخوار ۷ روزه تا ۲ ماهه) مراجعه نمایید.

- اگر اولین مراجعه است کودک را به ترتیب زیر ارزیابی کنید:

شیرخوار را برای نشانه های خطر کنترل کنید :

سوال کنید :	مشاهده کنید:	تنفس	حال عمومی	پوست
آیا توانائی شیرخوردن را دارد؟ آیا در چند روز اخیر تشنج داشته است؟ آیا بطور مکرر استفراغ می کند؟	تنفس تندرست (۶۰ بار در دقیقه یا بیشتر) باز و بسته شدن سریع پره های (پرش) بینی توکشیده شدن قفسه سینه ناله کردن	کاهش سطح هوشیاری تحریک پذیری و بی قراری تحرک کمتر از معمول و بی حالی برآمدگی ملاج درجه حرارت بالا (بیشتر از ۳۷) درجه حرارت پایین (کمتر از ۳۶)	قرمزی اطراف ناف که به پوست گسترش یافته خونریزی بند ناف بیشتر از چند قطره رنگ پریدگی شدید سیانوز	وجود جوش های چرکی زیاد (بیش از ۱۰ عدد) یا شدید

در صورت مشاهده هریک از نشانه های خطر کودک نیاز به توجه فوری داشته، ارزیابی را تکمیل کرده و فوراً درمان قبل از ارجاع را انجام داده و سریعاً ارجاع نمایید

درمان

طبقه بندی

نشانه ها

طبقه بندی کنید

درمان برای پیشکیری از پایین آمدن قند خون	• احتمال عفونت	• در صورت داشتن هریک از نشانه های خطر
توصیه به مادر که شیرخوار را گرم نگه دارد	• باکتریال شدید	
اگرفاصله نزدیکترین مرکز درمانی :		
- کمتر از یک ساعت باشد: کودک را فوراً ارجاع دهید.		
- بیش از یک ساعت باشد: اولین نوبت آنتی بیوتیک مناسب را بدھید سپس کودک را فوراً ارجاع دهید.		

آیا شیرخوار اسهال دارد؟

اگر بله : سوال کنید

برای چه مدتی ؟

آیا خون در مدفوع وجود دارد ؟

وضعیت کودک

نمگاه کنید و لمس کنید

- بی حالی و کاهش سطح هوشیاری

- بی قراری و تحریک پذیری

فرورفتگی چشم

پوست شکم را بین دو انگشت بفشارید

خیلی آهسته (بیشتر از ۲ ثانیه)

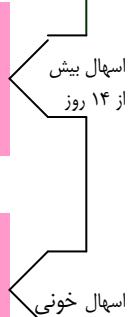
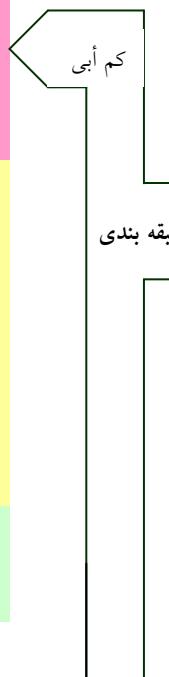
بحالت طبیعی برミ گردد.

آهسته بحالت طبیعی برミ گردد

درمان	طبقه بندی	نشانه ها
<ul style="list-style-type: none"> فوراً نوزاد را همراه مادرش به نزدیکترین مرکز درمانی (جهت برنامه درمانی ج) ارجاع دهید و به مادر توصیه کنید در بین راه به کودکش جرعه جرعته ORS 	کم آبی شدید	<p>۲ نشانه از نشانه های زیر را داشته باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> - بی حالی یا کاهش سطح هوشیاری - فرورفتگی چشم ها - پوست او خیلی آهسته بحال طبیعی برミ گردد.
<ul style="list-style-type: none"> برای درمان کم آبی مایعات و غذا طبق گروه ب بدھید. اگر کودک یکی از نشانه های خط دارد یاد ر طبقه بندی کم وزنی قرار دارد. فوراً اورا همراه مادرش به نزدیکترین مرکز درمانی ارجاع دهید و در بین راه شیر مادر و آراس جرعه برنامه درمانی الف را بکار ببرید 	کم آبی نسبی	<p>۲ نشانه از نشانه های زیر را داشته باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> - بی قرار یا تحریک پذیر - فرورفتگی چشم ها - پوست آهسته به حال طبیعی برミ گردد.
	کم آبی ندارد	نشانه های کافی برای طبقه بندی کم آبی شدید و متوسط را ندارد

قبل از ارجاع کم آبی را درمان کنید مگر اینکه علامه خطر داشته باشد	اسهال شدید	برای ۱۴ روز یا بیشتر اسهال داشته
به مرکز بهداشتی درمانی ارجاع دهید	مداموم	

قبل از ارجاع کم آبی را درمان کنید ارجاع به مرکز بهداشتی درمانی ۲ روز بعد پیگیری کنید.	اسهال خونی	خون در مدفوع
---	------------	--------------

درمان	طبقه بندی	نشانه ها	
درمان برای پیشکیری از پایین آمدن قند خون	عدم توانائی خوردن	- قادر به شیرخوردن نیست یا	
توصیه به مادر که شیرخوار را گرم نگه دارد	- احتمال عفونت	- به هیچ وجه پستان را نمی گیرد یا	
اگر فالصله نزدیکترین مرکز درمانی :	باکتریال شدید	- نمی تواند بمکد	
- کمتر از یک ساعت باشد: کودک را فوراً ارجاع دهید.			طبقه بندی
- بیش از یک ساعت باشد: اولین نوبت آنتی بیوتیک مناسب را بدھیدسپس کودک را فوراً ارجاع دهید.			تغذیه
« مادری که به کودک شیرخودش را می دهد	مشکل شیرخوردن	- خوب پستان نمی گیرد یا	
توصیه کنید با دفعات بیشتر و مدت طولانی تر کودک را شیربدهد.	یا کم وزنی	- خوب نمی مکد یا	
• اگر خوب پستان نمی گیردیا خوب نمی		- کمتر از ۸ بار شیر خوردن در ۲ ساعت	
مکد طرز صحیح آغوش گرفتن و روی پستان قراردادن رابه مادر آموزش دهید.		- خوردن غذا یا مایعات دیگر یا	
اگر کمتر از ۸ بار در ۲۴ ساعت شیر می دهد.		- وجود برفک یا	
توصیه کنید دفعات و مدت شیردهی را فراش دهد		- پایین بودن وزن زیرصدک ۳ یا	
« اگر غذای دیگر غیر از شیرمادرهم به کودک می دهد توصیه کنید غذا و مایعات دیگر را بتدریج قطع و از فتحان یاقاشق استفاده کند.		- موازی و صعودی نبودن منحنی رشد وزنی بالای صدک ۳	
اگر اصلاً شیر مادر نمی خورد:			
- برای مشاوره تغذیه با شیرمادر ارجاع دهید			
استفاده صحیح شیر مصنوعی را آموزش دهید			
« اگر برفک دارد درمان در منزل را به مادر آموزش دهید			
توصیه های مراقبت در منزل را به مادر بگویید.	مشکل شیرخوردن	کم وزنی و یا هیچ نشانه ای از شیرخوردن	
مادر را برای شیردادن خوب کودک تشویق کنید.	ندارد	ناکافی ندارد	
سوال کنید:			
آما مشکل شیر خوردن دارد؟			
کودک			
آیا کودک شیرمادر خوار است؟ اگر بله: چند بار در ۲۴ ساعت؟			
کودک			
آیا کودک غیر از شیرمادر، غذا یا مایعات دیگر می خورد؟			
اگر بله، چند بارو با چه چیزی؟			
مشکل شیرخوردن دارد،			
کمتر از ۸ بار در ۲۴ ساعت تغذیه می شود			
چیز دیگری می خورد یا می آشامد			
وزن او برای سن کم است			
و			
هیچ نشانه ای برای ارجاع فوری به بیمارستان ندارد			
« ارزیابی تغذیه با شیرمادر:			
اگر شیرخوار تغذیه نشده است، از مادر بخواهید او را شیر بدهد و برای ۴ دقیقه او را مشاهده کنید.			
(اگر کودک در ساعت گذشته شیر خورده از مادر بخواهید اگر امکان			
ازیابی:			
آیا شیرخوار قادر به گرفتن پستان چانه به سینه چسبیده			
خوب پستان می گیرد			
خوب پستان نمی گیرد			
به هیچ وجه پستان را نمی گیرد			
نوك و قسمت بیشتری از هاله پستان در دهان شیرخوار می باشد.			
آیا شیرخوار می تواند خوب بمکد؟			
خوب میمکد / خوب نمی مکد / نمی تواند بمکد			

اگر بلی، جهت ارزیابی به مرکز بهداشتی درمانی ارجاع دهید.

آیا مشکل دیگری دارد؟

چارت ۲ - باز کردن راه هوایی

- ۱- در وضعیت مناسب قرار دهید(گردن مختصراً به عقب کشیده شده) و حوله یا پارچه لوله شده ای به ضخامت ۰/۵-۰/۲ سانتیمتر زیر شانه های نوزاد قرار دهید.
- ۲- دهان و سپس بینی را ساکشن کنید .

تصویر ص 2-8

- ۳- تحریک پوستی ملایم انجام دهید (خصیره زدن به کف پا تلنگرزدن به پاشنه پا، ویا مالیدن پشت نوزاد فقط برای یک یادوبار)

تصویر ص 2-27

چارت ۱ - پیشگیری از اتلاف حرارت بیمار

- ۱- زیر گرم کننده تابشی قرار دهید
- ۲- در صورت آغشته بودن مایع آمنیوتیک به مکونیوم غلیظ، نای را ساکشن کنید.
- ۳- سر و صورت و تنه نوزاد را (با حوله یا پارچه تمیز که از قبل گرم شده است) خشک کنید
- ۴- حوله یا پارچه خیس را کنار بگذارد و او را بر روی حوله یا پارچه ای که از قبل گرم شده است، قرار دهید

تصویر ص 2-8

در تمام دوره نوزادی و شیرخوارگی از گرم نگهدارتن بیمار اطمینان

چارت شماره ۴ - نحوه دادن جریان آزاد اکسیژن

منظور از جریان آزاد اکسیژن این است که اکسیژن جلوی بینی بیمار برقرار شود، اینکار با وسایل زیر امکان پذیر است : ماسک اکسیژن و لوله اکسیژن

ماسک اکسیژن:

- از لوله و ماسک اکسیژن متصل بهم که به جریان اکسیژن ۵ لیتر در دقیقه وصل باشد استفاده کنید.
- با چسباندن ماسک روی صورت شیرخوار میتوانید اکسیژنی با غلظت بالا به او برسانید.

تصویر ص 2-32

لوله اکسیژن:

- هنگامی که ماسک دردسترس نباشد برای برقراری اکسیژن ۱۰۰ درصد، یک لوله رابه منع اکسیژن وصل کنید و کف دستها را بصورت مقعر روی صورت شیرخوار قرار دهید. در این حالت سرعت جریان اکسیژن حداقل ۵ لیتر در دقیقه، تنظیم شود.

تصویر ص 2-32

چارت ۳- نحوه انجام تهويه با فشار مثبت و اکسیژن (PPV)

- ماسک را بدرستی روی صورت بیمار بگذارید (بطوری که بینی و دهان را بپوشاندوکناره چانه در داخل حاشیه ماسک قرار گیرد)
- بگ را بفشارید. حرکت قفسه سینه *رامشاهه کنید

تصویر ص 3B-10

تهويه را با سرعت ۴۰ تا ۶۰ بار در دقیقه و بمدت ۳۰ ثانية انجام دهيد.

تصویر ص 3B-17

بلا فاصله ضربان قلب را رزیابی کنید

(ضربان قلب را با گوشی یا لمس نbus شریان نافی یا برآکیال در مدت ۶ ثانية شمرده و در عدد ۱۰ ضرب کنید)

بیش از ۱۰۰ بار در دقیقه	بین ۶۰ تا ۱۰۰ بار در دقیقه	کمتر از ۶۰ بار در دقیقه
» در صورت نبودن تنفس خودبخود PPV را تا زمان برقراری تنفس ادامه دهید و ضربان قلب را نیز کنترل نمایید.	» اگر ضربان قلب را ادامه دهید و افزایش باشد، تهويه را ادامه دهید.	» اگر ضربان قلب را ادامه دهید و فشردن قفسه سینه را شروع کنید.
» در صورت وجود تنفس خودبخودی و مؤثر پس از قطع PPV برای مدتی جریان آزاد اکسیژن برقرار کنید. و سپس به ارزیابی رنگ نوزاد پردازید.	» اگر ضربان قلب کمتر از ۸۰ است فشردن قفسه سینه را شروع کنید.	» اگر ضربان قلب را ادامه دهید و فشردن قفسه سینه را شروع کنید.
اگر با وجود تهويه کافی و فشردن قفسه سینه حداقل بمدت ۳۰ ثانية، تعداد ضربان قلب کمتر از ۸۰ باقی بماند و یا ضربان قلب صفر باشد درمان دارویی را آغاز کنید(چارت شماره ۹)		

* وجود جرک دوطرفه معرف آن است که بیمار بطور مناسب تهويه می شود در صورتیکه قفسه سینه حرکت

نمی کند یا حرکت آن ضعیف است، ابتدا اصلاح وضعیت سر، سپس چک کردن محل قرارگیری ماسک و کنترل راههای هوایی از نظر انسداد و بعد افزایش فشار تهويه را انجام دهید، در صورت عدم حرکت قفسه سینه لازم است لوله گذاری داخل نای را در صورت داشتن مهارت لازم انجام دهید، در غیر این صورت تهويه باماسک را ادامه

چارت ۶ - نحوه دادن سریع مایعات وریدی برای موارد شوک

- ◀ برای بیمار رگ بگیرید. (برای انجام آزمایش های اورژانس خون گیری کنید)
- ◀ سرم رینگر لاکتات یانزمال سالین وصل کنید - مطمئن شوید که سرم به خوبی جریان دارد.
- ◀ جریان سریع سرم ۲۰ ml/kg

حجم رینگر لاکتات یانزمال سالین (۲۰ ml/kg)	وزن (کیلوگرم)
۳۰ ml	تا ۱/۵
۴۰ ml	از ۱/۵ تا ۲/۵
۶۰ ml	از ۲/۵ تا ۳/۵
۸۰ ml	از ۳/۵ تا ۴/۵
۱۰۰ ml	از ۴/۵ تا ۵/۵

- ◀ پس از دریافت مایع فوق کودک را ارزیابی کنید. اگر بهبودی حاصل نشد ، تزریق مایع فوق را تکرار کنید.
- ◀ پس از دومین انفوزیون دوباره ارزیابی کنید. اگر بهبودی حاصل نشد ، مجدداً تزریق مایع فوق را تکرار کنید.
- ◀ پس از سومین تزریق کودک را به بیمارستان ارجاع دهید
- ◀ در صورت عدم امکان ارجاع دوباره ارزیابی کنید. اگر بهبودی حاصل نشد . در عرض ۶۰ دقیقه میزان ۲۰ ml/kg FFP یا خون بزرنید

- ◀ پس از بهبودی در هر مرحله (کاهش تعداد نبض ، بهتر پرشدن مویرگها) یا سومین تجویز سرم ، کودک را به بیمارستان ارجاع دهید و درین راه ۷۰ ml/kg از محلول دکسترو سالین (یا در صورت عدم دسترسی ، سرم ۱/۳ یارینگر لاکتات یانزمال سالین) را در عرض ۵ ساعت بدهید.

- ◀ مکررا کودک را ارزیابی کنید. اگر بهبودی حاصل نشد ، قطرات مایع را با سرعت بیشتری تجویز کنید.
- ◀ اگر نمی توانید مایعات وریدی تزریق کنید:

◀ مقادیر مایعات فوق ، از طریق لوله معده (N.G.T) یا داخل استخوان تازمان رگ گیری داده شود

چارت ۵ - نحوه وضعیت دادن به کودک بیهوش

اگر مشکوک به ترومای گردن نیست :

- ◀ کودک را به پهلو قرار دهید تا خطر آسپیراسیون کاهش یابد.
- ◀ گردن را کمی به حالت اکستانسیون درآورید و برای ثابت نگه داشتن یک دست او را زیر گونه قرار دهید.
- ◀ برای ثابت ماندن وضعیت بدن یک پا را به جلو خم کنید.

اگر مشکوک به ترومای گردن است :

- ◀ کودک را به پشت بخوابانید و گردن او را ثابت کنید.*
- ◀ پیشانی کودک را به تخته محکمی با چسب بچسبانید تا در همین وضعیت باقی بماند.
- ◀ برای جلوگیری از حرکت گردن ، در طرفین سر کودک ، یک سرم قرار دهید.

* اگر کودک استفراغ می کند با نگه داشتن سر در امتداد بدن ، کودک را به پهلو برگردانید.

چارت ۸ - نحوه دادن فنوباربیتال برای موارد تشنج

- دوز دارو را بر اساس وزن کودک تعیین کنید.
- اگر IV line برقراری باشد فنوباربیتال محلول در آب را می توان وریدی و به آهستگی در عرض ۱۰-۱۵ دقیقه تزریق کنید.
- دوز لازم را از آمپول فنوباربیتال به داخل سرنگ انسولین (۱ ml) بکشید.
- فنوباربیتال را به صورت IV یا عضلانی تزریق کنید.
- کودک را پس از کترل تشنج سریعاً به بیمارستان ارجاع دهید

فنوباربیتال ۲۰۰ mg/ml محلول ۰/۱ ml/Kg = ۲۰ mg/Kg دوز	وزن (کیلو گرم)
۰/۱ ml	۱/۵ تا
۰/۲ ml	از ۱/۵ تا ۲/۵
۰/۳ ml	از ۲/۵ تا ۳/۵
۰/۴ ml	از ۳/۵ تا ۴/۵
۰/۵ ml	از ۴/۵ تا ۵/۵

- اگر تشنج پس از ۲۰ دقیقه ادامه داشت، دوز دوم فنوباربیتال را با نصف مقدار بالا به صورت IM تزریق کنید.
- اگر تشنج پس از ۲۰ دقیقه بعدی نیز ادامه داشت ، دوز سوم فنوباربیتال را با نصف مقدار بالا به صورت IM تزریق کنید.
- اگر تشنج هنوز پس از ۲۰ دقیقه بعدی ادامه داشت فنی توئین 20mg/kg به صورت IV به آهستگی در عرض ۱۵-۲۰ دقیقه تزریق کنید و در صورت عدم پاسخ ، دیازepam $۰/۱-۰/۳\text{mg/kg}$ داخل وریدی در مدت ۵ دقیقه تزریق کنید و نوزاد را ارجاع دهید.

تذکر:

- به منظور پیشگیری از آسپیراسیون تازمان کترل تشنج نوزاد را N.P.O. نگهدارید
- دقت شود فنوباربیتال محلول در جریبی رانمی توان وریدی تجویز کرد.

چارت ۷ - نحوه دادن گلوکز وریدی

- برای بیمار رگ ✖ بگیرید (برای انجام آزمایشات اورژانس خون گیری کنید.)
- ml/kg ۴ محلول گلوکز ۱۰٪ را با سرنگ به داخل ورید تزریق کنید.

صورت بولوس (۴ ml/kg) داده شود	وزن (کیلو گرم)
۵ml	۱/۵kg تا
۱۰ ml	۲/۵ تا ۱/۵
۱۵ ml	۳/۵ تا ۲/۵
۲۰ml	۴/۵ تا ۳/۵
۲۵ml	۵/۵ تا ۴/۵

- درمان با محلول سرم قندی ۱۰٪ به میزان 8 mg/kg برای مدت ۵ ساعت تازمان ارجاع ادامه یابد
- به محض هوشیاری کودک، تغذیه او را شروع کنید.
- در صورتیکه خطر آسپیراسیون وجود دارد :
- شیر یا سرم قندی ۵٪ یا * محلول قندی از طریق لوله معده بدھید.

* اگر نمی توانید برای بیمار رگ بگیرید و کودک تشنج ندارد ، شیر از طریق لوله معده (N.G.T) بدھید.

** برای تهیه محلول قندی ، ۴ قاشق مرباخوری (۲۰ gr) شکر را در ۲۰۰ml آب جوشیده خنک شده حل کنید.

چارت ۹ - درمان دارویی

سرعت تجویز/احتیاط ها	دوزاژ/راه تجویز	آماده سازی	غلظت تجویز شده	دارو
به سرعت داده شود درصورت استفاده از ET باشد و سیله سرم فیزیولوژی غلظت آن میزان ۱۱ الی ۲ میلی لیتر رفیق گردد	۰/۱۰-۰/۳ mg/kg .۳-۰/۱ ml/kg ET یا IV	یک میلی لیتر	۱/۱۰۰۰	اپی نفرین
طی ۵ تا ۱۰ دقیقه داده شود به وسیله سرنگ یانفوزیون از راه IV داده شود	۱۰ ml/kg IV	۴۰ میلی لیتر	-خون کامل یا -آلبومین ۵٪ یا -سرم فیزیولوژی یا -رینگر لاکتات	افزايش دهنده حجم
به آرامی حداقل در طول ۲ دقیقه داده شود. فقط در صورتی که نوزاد تحت تهویه موثر قرار دارد، داده شود.	۲ mEq/kg (۴ml/kg) IV	۲۰ میلی لیتر یادو سرنگ از پیش پرشده ۱۰ میلی لیتر	.۵ mEq/ml (محلول ۰/۴/۲)	بیکربنات سدیم
به سرعت داده شود ET و IV ترجیح داده می شود. SQ و IM قابل قبول است.	.۱ mg/kg (.۲۵ ml/kg) ET, IV IM, SQ ..	1ml	.۱ mg/ml	نالوکسان هیدروکلرا ید
	.۱ mg/kg (.۱ ml/kg) ET, IV IM, SQ ..	1ml	.۱ mg/ml	

چارت ۹ - درمان دارویی

راههای تجویز دارو عبارتند از : وریدهای محیطی و تزریق داخل نای .
البته رایج ترین راه از طریق ورید ناخنی است.

اپی نفرین :

اولین دارویی است که در احیا تجویز میشود . اپی نفرین را زمانی تجویز کنید که :

۱) خسربان قلب صفر باشد یا

۲) با وجود تهیه کافی (با اکسیژن ۱۰۰ درصد) و فشردن نفسه سینه حداقل بمناسبت ۳۰ ثانیه تعداد خسربان قلب کمتر از ۸۰ بار در دقیقه باقی بماند

غلظت اپی نفرین باید ۱:۱۰۰۰ باشد (برای مثال برای تهیه ۱ سی سی از این غلظت باید ۱/۰۰ سی سی از محلول ۱:۱۰۰۰ را با ۰/۹ سی سی سرم فیزیولوژی در یک سرنگ ۱ سی سی آماده کرد)

در صورت نیاز به مقادیر بیشتر از این غلظت، به همین روش عمل کنید
دوزاژ :

۱) ۰/۳ میلی لیتر برای هر کیلوگرم از محلول ۱:۱ از طریق داخل وریدی (IV) یا داخل نای (ET)

اگر روش داخل وریدی امکان پذیر نباشد و یا بیمار به دوزهای استاندارد پاسخ ندهد باید دوزهای بالاتر اپی نفرین (۱ تا ۲ میلی لیتر برای هر کیلوگرم) بطریقه داخل نای تجویز شود.

انتظار می رود ۳۰ ثانیه پس از تجویز دارو، تعداد خسربان قلب به ۱۰۰ بایشتر بررسد، اگر تعداد خسربان قلب زیر ۱۰ باقی ماند:

۲) تزریق مجدد اپی نفرین (در صورت نیاز می توان هر ۳ تا ۵ دقیقه یکبار تکرار کرد)

در صورتی که شک به ازدست دادن شدید خون همراه با علائم هیپوولمی وجود داشته باشد،
افزايش دهنده حجم تجویز کنید

در صورتی که توقف قلبی تنفسی طولانی مدت بوده و به سایر درمانها پاسخ ندهد بیکربنات سدیم تجویز کنید

بیکربنات سدیم فقط پس از برقراری تهویه مناسب باید تجویز گردد و با غلظت ۰/۵ mEq/ml (محلول ۴/۲ درصد) و با دوز ۴ mEq/Kg و از طریق IV و به آرامی تزریق شود.

۳) (یعنی ۲ از محلول ۷/۵ درصد را با همان حجم سرم فیزیولوژی رقیق نمایید)

* در صورتیکه سابقه تزریق مخدوش مادر در ۴ ساعت قبل از زایمان نوزاد، وجود داشته باشد و یا شیرخوار عالیم و نشانه های مصرف مواد مخدوش را داشته باشد، باید نالوکسان هیدروکلرا (نارکان) به میزان ۰/۱ mg/kg ترجیحا از طریق IV یا ET تزریق گردد.

		دوز بر اساس وزن بدن					
نام دارو	دوز در هر نوبت	شکل دارو	3-<6kg	6-<10kg	10-<15kg	15-<20kg	20-29kg
Cotrimoxazol	4mg/kg TMP-BID	Sy(T40+S200mg/5ml)					
		Sy(T40+S200mg/5ml)					
		Sy(T40+S200mg/5ml)					
Amoxicillin	15mg/kg-TDS	Syrup(125mg/5ml)	2.5ml	5ml	7.5ml	10ml	-
		Syrup(250mg/5ml)	-	2.5ml	4ml	5ml	7.5ml
Ampicillin	25mg/kg-Qid	Syrup(250mg/5ml)	2.5ml	5ml	5ml	7.5ml	10ml
		50mg/kg-Qid	Vial(500mg/2.5ml)	1ml	2ml	3ml	5ml
Cephalexin	12.5mg/kg-Qid	Syrup(250/5ml)	1.25ml	2.5ml	3.75ml	5ml	6.25ml
<i>I</i> Chloramphenicol	25mg/kg-Qid فقط برای منیزیت	Vial(1g/10ml)	0.75-1.25ml	1.5-2.25ml	2.5-3.5ml	3.75-4.75ml	5-7.25ml
		Tds برای سایر عفونتها	Vial(1g/4ml)	0.3-0.5ml	0.6-0.9ml	1-1.4ml	1.5-1.9ml
Cloxacillin	25-50mg-Qid	Capsule(250mg)	1/2(1)	1(2)	1(2)	2(3)	2(4)
		15mg/kg-Qid برای درمان آبسه	Capsule(250mg)	1/4	1/2	1	1 1/2
Erythromycin 2	12.5mg/kg- Qid	Syrup(200mg/5ml)	1.5ml	3ml	4ml	6ml	9ml
Furazolidone	1.25mg/kg-Qid	Susp(16.6mg/5ml)	2ml	3.5ml	5ml	7ml	10ml
Gentamicin	7.5mg/kg-Daily	Vial(20mg/2ml)	2.25-3.75ml	4.5-6.75ml	7.5-10.5ml	-	-
		Vial(40mg/ml)	2.25-3.75ml	4.5-6.75ml	7.5-10.5ml	-	-
		Vial(80mg/2ml)	0.5-0.9ml	1.1-1.7ml	1.9-2.6ml	2.8-3.5ml	3.75-5.4ml
Nalidixic acid	15mg/kg-Qid	Tab(500mg)	1/8	1/4	1/2	1/2	1
		Susp(300mg/5ml)	1ml	2ml	3.5ml	5ml	7ml
Metronidazole	7.5mg/kg-Tds	Susp(125mg/5ml)	1.5ml	2.5ml	4ml	5.5ml	8.5ml
Penicillin							
Benzathine	50000 Units/kg-Daily	Vial(1.2 Units / 4ml million)	0.5ml	1 ml	2ml	3ml	4ml
Penicillin G 3	50000 Units/kg-Qid	Vial(1000000 Units/10ml)	2ml	3.75ml	6ml	8.5ml	12.5ml
Procaine	50000 Units/kg-Daily	Vial(3000000 Units/4ml)	0.25 ml	0.5ml	0.8ml	1.2ml	1.7ml
Tetracycline	12.5mg/kg-Qid	Tab (250mg)	-	1/2	1/2	1	1
Antimalarials							
Choloroquine	Daily for 3 days: دو روز 10mg /kg- اول 5mg/kg- در روز سوم	Tab (150 mg)	-	Day1:1/2 Day2:1/2 Day3:1/2	Day1:1 Day2:1 Day3:1/2	Day1:1 1/2 Day2:1 1/2 Day3:1	Day1:1 1/2 Day2:1 1/2 Day3:1
		Syrup(50mg/5ml)	Day1:5 Day2:5 Day3: 2.5	Day1:7.5 Day2:7.5 Day3:5	Day1:15 Day2:15 Day3:10	- - -	- - -

جدول تعیین وزن به قد

- ستون مرکزی نشان دهنده قد کودک است که ردیف مربوط به کودک را انتخاب کنید
- وزن های ثبت شده سمت چپ (پسر) یا سمت راست (دختر) ستون مرکزی رانگاه کنید
- نزدیکترین ورن ثبت شده به ورن کودک رالنتخاب کنید.
- تیتر ستون ورن انتخاب شده نشان دهنده درصد یا مقدار انحراف معیار (SD) وزن به قد کودک می باشد

*نحوه تشخیص مقدار انحراف معیار (SD) وزن به قد یا درصد آن:

